

PÒRTULA

- * *Ja tenim 15 anys!*
- * *La Fira de Tardor, un èxit*
- * *Marratxí té una ràdio al Pla de na Tesa*
- * *Una parella portolana a Kenya*
- * *Pere Fullana "Pontdinger" parla clar*
- * *Vetlada amb Rescriptor Rafel Crespi*
- * *Ens acostam a les tradicions de Nadal*

IP
NÚMERO 170, DESEMBRE 1996

Informatiu Cultural de Marratxí

Comunicació i Cultura de Marratxí

C/ Major 39, 1
07141 Pòrtol
Redacció
Tel. 79 78 70
Fax 79 74 36
Distribució Tel. 60 31 44
Publicitat Tel. 60 22 20

COL·LABORADORS

Tolo Aguilar Jofre
Xisca Aguiló i Roig
Oscar Amer
Sebastià Bennasar
Catalina Bestard
Neus Bibiloni i Vich
Cati Català i Serra
Rosa Company i Pizà
Rafel Crespí i Ramis
Pere Estelrich i Massutí
Bartomeu Fiol i Coll
Pere Fullana
Francesc Grimalt
Francisca Juaneda
Guillem Massot i Capó
Guillem Massot i Juan
Joan Massot i Juan
José L. Montesinos
Josep Nigorra
Julio Oncala
Josep Lluís Pol i
Llompert
Antoni Roca i Jerez
David Roca
Vicenç Sastre
Gabriel A. Vich

DISTRIBUCIÓ, PUBLICITAT

Joan Horrach
David Monzonis
Antònia Rosselló
Jaume Rotger

CONSELL EDITORIAL

Pere Amengual i Bestard
Miquel Bosch i Auba
Josep A. Calvo i Femenies
Bartomeu Pou i Fiol
REDACCIÓ
Cati Bisquerra
Joana Maria Matas
DIRECCIÓ/COORDINACIÓ
Biel Massot i Muntaner

Imprès a Arts Gràfiques Xisco
D.L.: PM 529/81

PORTADA

Betlem de Sant Marçal (detall)
(foto, Tolo Aguilar)

Durant el mes passat ...

- Nou judici contra en Cañellas.
- Wagner a l'Auditori. Emocionant...
- Començà l'ambient de Nadal.
- PP i Psoe volen que també es pugui dir oficialment "Islas Balears".
- Pujà l'atur.
- S'amplià la zona d'Ora a Ciutat.
- Començà a emetre Tele Nova, el "nou canal 37".
- Es va publicar un estudi Europeu que informa que a Balears el Català està encara en pitjor situació que a València.
- Centennial va fer fallida.
- En Clinton va sortir reelegit.
- La Balanguera himne oficial de Mallorca. I jo em deman, per què no himne nacional?
- Primera Fira de Tardor a Marratxí.
- De nou, problemes amb els estornells.
- Tragèdia al Zaire.
- Joana Aina Vidal, suspesa de militància.
- Joana Aina Vidal, expulsada.
- Morí el periodista Andreu Ferret.
- En Màtigas va anar a veure en Pujol.
- Es va canviar l'hora, per primera vegada a finals d'octubre.
- En Soler va dimitir de l'executiva.
- Magnífic, meravellós, impressionant concert de Noa a l'Auditori.

GAVIM

Els articles publicats expressen, únicament, l'opinió de llurs autors, els quals es fan responsables del contingut.

***

La Redacció no s'identifica necessàriament amb el contingut dels escrits publicats.

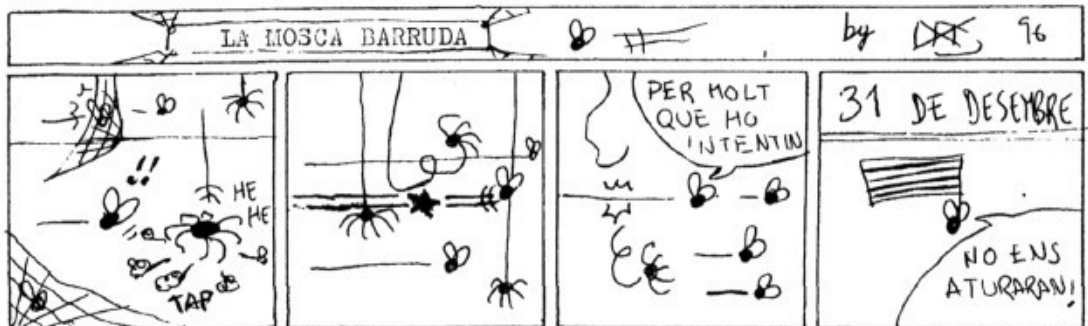
***

Degut a la quantitat d'originals que ens arriben ens veiem obligats a prioritzar segons urgència, interès general, importància relativa, brevetat i ordre de recepció. (Per cartes, opinió i creació aconsellam mig foli d'extensió; un com a màxim).

**Data màxima de recepció d'originals:
15 de cada mes**

Que consti en acta...

- ◆ Les queixes de l'oposició perquè anomenar "municipal" al pamflet o tbo de l'equip de govern és una ofensa al municipi.
- ◆ L'èxit de la Fira de Tardor malgrat les desinformacions del tebeo governatiu.
- ◆ La resolució del CIM instant Cort perquè aturi les seves activitats a Bon 'Sosec'
- ◆ El despreu de Cort envers el CIM i envers Marratxí. Es demostra una vegada més que a la colla de Fageda i Bauzá li agrada estar dins la il·legalitat
- ◆ La recuperació del molí de Sa Cabaneta malgrat la destrucció lingüística del TBO.
- ◆ Les emissions de Ràdio Marratxí al 101.8 de la FM des del Pla de na Tesa.
- ◆ La normal execució del programa de l'Hivern Cultural malgrat el tebeo governatiu només el faci començar a partir de l'actuació de la Banda municipal.
- ◆ La bona sort repartida per Can Marçal.
- ◆ La lentitud de les parròquies per donar informació de les seves activitats.
- ◆ L'inici de la revisió de les Normes Subsidiàries malgrat la incultura geogràfica del tebeo governatiu.
- ◆ Les queixes d'alguns veïnats de Son Bonet perquè la rampa d'entrada al xalet del sr. Pedro Meaurio encara és perillosa.
- ◆ L'apreci que demostra Pep Nigorra pel regidor d'esports.
- ◆ La insistència del tebeo governatiu en desinformar sobre la nova ubicació del punt verd. Segueix dient que es tracta d'un solar "entre el cementeri privat de Marratxí i la carretera d'Inca". Increïble.
- ◆ Lo divertit que pot resultar veure algú remenant el cul per dins el cine, i més si ho fa amb certa gràcia.
- ◆ El silenci administratiu sobre la construcció de l'Institut d'ESO.
- ◆ Nadal i Cap d'any. Molts d'anys a tots!

RESERVAM 10 PTES DEL NÚMERO 4161 DE NADAL A TOTS ELS NOSTRES AMICS. MOLTS D'ANYS!

ES REVISARAN LES NORMES SUBSIDIÀRIES

L'Ajuntament crea el Consell Municipal d'Urbanisme

El darrer ple municipal va aprovar, per unanimitat de tots els partits, la revisió de les NN.SS., cosa que permetrà encarar el desastrós urbanisme del nostre terme en vistes a l'inici del proper mil·lenni.

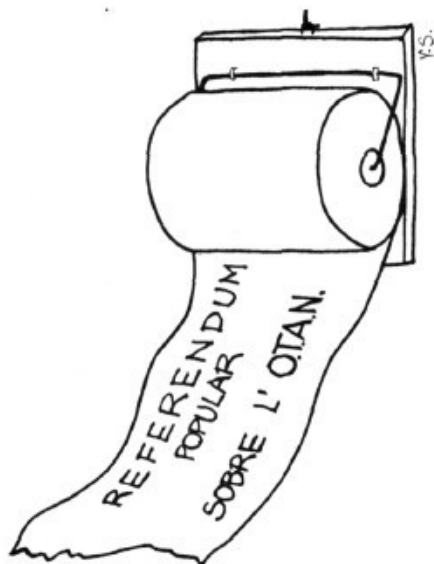
El batle, Martí Serra, va assegurar que la revisió es duria a terme des de la transparència i la participació; per aconseguir-ho demanà el consens de les forces polítiques i socials. Aixímateix el batle afirmà que s'estudiaria la desclassificació de terrenys actualment urbanitzables.

Per dur endavant aquest projecte i analitzar altres aspectes de la problemàtica urbanística de Marratxí el mateix ple també aprova la creació del Consell Municipal d'Urbanisme que estarà format pel batle com a president, el regidor responsable de l'àrea, un representant de cada partit polític, dos representants de les Associacions de Veïnats i un representant d'entitats socials relacionades amb la matèria. A nivell tècnic hi haurà el coordinador d'urbanisme, un tècnic municipal de l'àrea i el secretari de l'Ajuntament.

En relació al tema de la revisió de les NN.SS. el director de l'àrea d'urbanisme, Rafel Company, en la taula rodona sobre urbanisme organitzada a Sa Cabaneta per Esquerra Unida, va assegurar que el nou planejament no inclourà necessàriament totes les urbanitzacions il·legals del terme. Únicament entraran en la nova redacció i podran ésser recepcionades aquelles urbanitzacions de moment il·legals que compleixin els requisits de la llei del sòl, tinguin les juntes de compensació corresponents i encarreguin els projectes d'urbanització que contemplen els serveis d'accés, enllumenat i asfaltat. Les condicions no són senzilles i el preu és costós; només la ferma voluntat dels habitants farà possible la legalització.

El mateix Company va indicar que, en una primera visió, sembla que es podria desclassificar el sòl actualment urbanitzable en una proporció semblant al corresponent a les urbanitzacions que s'arribassin a legalitzar; en aquest aspecte el volum total urbanitzat no s'ampliaria, quedaria més o menys com ara. Cal, tanmateix, la voluntat política d'aquesta acció; en aquest aspecte Rafel Company va insistir que no li corresponia a ell, ja que actuava simplement com a tècnic.

Tots els components de la taula rodona, integrada per Vicenç Sastre, Gabriel Rosselló, Jaume Carbonero i el moderador Miquel Rosselló, varen estar d'acord que la revisió de les NN.SS. només seria una primera passa, però que calia en un futur fer un pla general d'ordenació que tingués en compte una sèrie de coses: infraestructura i serveis amb un ús racional dels recursos, creixement d'acord amb aquests recursos, visió ecològica, control dels espais verds i dels espais naturals, amillorament de comunicacions entre els diferents nuclis, protecció de l'arquitectura tradicional, evitar el perill d'esdevenir suburbi de Palma i impedir l'especulació del sòl.

QUINZE ANYS DE PÒRTULA

Aquest mes fa quinze anys justs que la revista que teniu a les mans va sortir al carrer per primera vegada. Ja des del primer moment es varen plantejar uns objectius prou clars i al mateix temps ambiciosos tenint en compte que tenim l'origen dins un modest grup d'esplai, el ja històric "Focs i Olles".

Els objectius eren:

-Ésser portaveu de tot el poble de Marratxí,

-Donar a conèixer el nostre poble, relacionar el poble amb la seva gent i els seus costums i, naturalment, informar d'una manera objectiva i clara.

Han passat quinze anys i creim que hem anat superant els objectius inicials. Els lectors que ens ha seguit ha pogut viure la nostra evolució. A poc a poc hem ampliat cobertura i de només dur notícies de Pòrtol i Sa Cabaneta hem anat incorporant els altres nuclis que conformen el conjunt de Marratxí. Per altra part també hem anat avançant tant en el format com en la maquetació per tal de donar un millor servei als nostres seguidors.

Seria absurd no reconèixer que durant aquests quinze anys hi ha hagut una sèrie de crisis, sobretot pel fet que sempre s'han arribat a resoldre de forma positiva fins al punt d'ajudar-nos a amillarar algun aspecte de la publicació.

Però el projecte de *Pòrtula*, plenament consolidat com a mensual, no s'acaba aquí, sinó que tant com ha crescut el nostre municipi considerem prou important que també la revista creixi, i per això continuem treballant per donar la passa que es permeti arribar al quinzenal.

Aquest és un projecte al qual donem voltes fa quasi un any i amb el qual hi treballa el Consell Editorial des del moment que vàrem albirar la possibilitat d'aquesta nova singladura. I no descartem en un futur no gaire llunyà, sempre confiant en tota la gent que ens recolza mes a mes, poder amillarar la informació de *Pòrtula*, i que la poguem rebre cada quinze dies.

Dels quinze anys al quinzenal. Aquest és el repte i la il·lusió, el desig i la necessitat futura de *Pòrtula* per poder donar un millor servei a Marratxí, benvolgut però malmenat poble nostre.

Ha succeït

**Increment de Veïnats;
ara ja 16.400 habitants**

Els milers de residents que viuen a les urbanitzacions de Marratxí han començat a registrar-se en el municipi per acollir-se als serveis que ofereix l'Ajuntament. Segons les dades del nou padró municipal en el darrers anys s'ha invertit la tendència de molts de nous veïns que malgrat visquessin a les urbanitzacions marratxineres no es donaven d'alta. En pocs anys hem passat de ser 11000 habitants a 16400. El 1994 n'hi havia 14650 i el 1995, 15275.

Molí de Ca n'Arnau

L'Ajuntament està negociant l'adquisició del Molí de Ca n'Arnau, a Sa Cabaneta, per a convertir-lo en un museu de ceràmica municipal i en un centre per a la realització d'actes culturals, a més pretén comprar el solar veí i convertir-lo en una zona verda.

Nova associació de veïnats

Un grup de veïnats de Sa Cabana i Es Benestar han format una junta gestora per tal de dur endavant la creació d'una A.V. d'aquell nucli. Una vegada que ja han legalitzat l'associació en breu temps convocaran assemblea constitutiva posarla en marxa i triar els càrrecs directius. Segons han informat a Pòrtula intenten defensar els interessos d'aquests nuclis de població.

Cadastre

Segons les dades aportades pel Consell Insular de Mallorca sabem que l'illa té un valor cadastral de més de dos bilions de pessetes, dels quals Marratxí n'aporta uns 60 mil milions.

Xerrades esportives EL JUGADOR MALLORQUINISTA SOLER REP EL SIURELL DE PLATA

El propassat dia 18 de novembre va tenir lloc la primera xerrada esportiva de la temporada de la penya mallorquinista Es Siurell de Marratxí, que té la seu a la pizzeria-hamburgueseria des Pont d'Inca. Es comptà amb l'assistència d'una vintena d'aficionats i la presència d'en Xisco Barceló, presentador del Canal 4, i el càmera corresponent per enregistrar l'acte. S'ha de destacar, com sempre, les brometes que feren a l'esmentat presentador. Com hem destacat en el titular, els responsables de la penya lliuren el siurell de plata al jugador "Chichi" Soler com a reconeixement per la seva tasca futbolística. El també jugador del Mallorca Jovan Stankovic va rebre un siurell tradicional de fang.

S'encetà després del sopar, com és costum, la tertúlia. En "Chichi" Soler afirmà que no jugava, segons el seu parer, allà on li pertocava. Ara bé, un contertuli digué que si un jugador era de qualitat, per què li ha de preocupar que el col·loquin en una posició que no és la seva? Segons en Soler, es necessita aquest període d'adaptació i possiblement aquest jugador no rendirà mai al cent per cent.

Per la seva banda, n'Stankovic va dir que a Iugoslàvia no hi ha penyes com a aquí, que se sentin el futbol amb aquesta passió. Opinà que això era molt important. Demanaren també: Per què perd el Mallorca si té millor equip que l'any passat? En Soler va destacar el fet que són molts els factors que influeixen per guanyar un partit, entre els quals cal destacar les condicions del terreny de joc, els àrbitres i, perquè no, la sort. La sort és sempre decisiva en qualsevol esdeveniment.

Josep Antoni Calvo

El popular Xesc Forteza lliura els trofeus als guanyadors

I CAMPIONAT DE TRUC AL BAR CAS FERRER

Al bar Cas Ferrer des Pont d'Inca s'ha celebrat fa poc el I campionat de truc. Hi han participat vint parelles i no hi ha faltat l'humor que caracteritza aquest joc tan curiós. Els guanyadors d'aquesta edició varen esser en Maties Rebassa i en Joan Bestard. Enhorabona!

JAC.-

EL PAMFLET I L'HIVERN CULTURAL

Entre altres barrabassades del TBO governatiu cal destacar la poca mà esquerra que demostra. En un parell d'ocasions es fa gros d'anunciar que l'inici oficial de l'Hivern Cultural té lloc amb el concert extraordinari de Santa Cecília. Això què vol dir, que tots els actes realitzats anteriorment son de farciment, però no comptabilitzen? No compten les activitats prèvies? Són fantasmes?

Creim que es tracta d'una manca de sensibilitat envers la tasca i l'esforç d'unes persones o entitats que han volgut col·laborar en la realització d'un programa que és de tots i per a tots, per molt que el pamflet governatiu ho vulgui desvirtuar.

R.-

IMMOBILIÀRIA MARRATXÍ BALEAR, S.L.

Aving. Antoni Maura, 11 Es Pont d'Inca

Tel / Fax: 79 54 11

IMB

**COMPRA-VENDA, PROMOCIÓ I EDIFICACIÓ
DE TOTA CLASSE DE BÉNS IMMOBLES**

RESERVAM 10 PTES DEL NÚMERO 4161 DE NADAL A TOTS ELS NOSTRES AMICS. MOLTS D'ANYS!

EL GOB TENDRÀ UNA DELEGACIÓ A MARRATXÍ

El Grup d'Ornitologia Balear ja ha tengut algunes reunions per crear una delegació al nostre terme. Vicenç Sastre i Pep Lluís Pol, els dos capdavanters de la idea, ens varen explicar que creuen que es tracta d'un moment molt adequat perquè el GOB tenguí la seva veu pròpia i la faci sentir en un municipi molt castigat pels problemes mediambientals. Segons la seva opinió es tracta de juntar idees i realitzar accions puntuals i de lluita. Vicenç Sastre, en concret, ens comentà "ara existeix una consciència de protecció i els anys que vendran seran claus per al medi ambient, la salut i el benestar; haurem de lluitar molt".

Els portaveus del GOB ens recorden una vegada més els greus problemes de Marratxí: gran ocupació del territori, grans infraestructures sense planificació conjunta ni estudis d'impacte ambiental, grans efectes que repercuteixen directament en el medi ambient i en els espais naturals, forta pressió

Pep Lluís i Vicenç, promotors del GOB

demogràfica sobre la garriga i arquitectura popular sense la convenient protecció, només per citar els principals.

La tasca actual, després de triar una directiva provisional, serà contactar amb entitats i organitzacions del terme per tal d'exposar-los la seva idea i les seves actuacions per tal de recabar la col·laboració de tots els agents socials en els temes comuns.

MOLÈSTIES PELS VIANANTS DE SA CABANETA

Molts són els ciutadans de Sa Cabaneta que sovint s'han queixat de la barbaritat de les seves voravies, però encara no n'havíem parlat públicament.

Les voravies són per als vianants, no per als pals d'electricitat o de telèfons, i no hi ha dret que els veïnats hagin de botar per evitar aquests impediments.

Cal veure qui pot compondre aquesta qüestió, bé les mateixes companyies -que ja no haurien d'haver fet aquest desastre- bé l'Ajuntament que ja no els ho hauria d'haver consentit.

Cal pensar, d'altra banda, que ja està

Els pals en mig de la voravia són un insult als ciutadans

aprovada la llei de protecció de cascs urbans per la qual, almenys als nostres nuclis històrics, s'haurien de soterrar tots els fils dels diferents serveis que pengen per carrers i façanes fent-les malbé i desvirtuant l'esperit arquitectònic antic i popular de determinades edificacions.

Potser una actuació concreta per afegir a les tasques del recentment estrenat consell municipal del Medi Ambient. I una reivindicació per tenir en compte en la propera revisió de les Normes Subsidiàries.

R.-

Succeirà

BALEART. Mostra d'artesanía i productes de Marratxí a l'stand de l'Ajuntament. Recinte de Fires i Congressos (Ciutat). Del 29 XI al 8 XII.

CURSETS DE NADAL a l'Associació de Dones de Marratxí (Edifici Erica, Es Pont d'Inca; sempre a les 19'30 h.) Figures nadalenes de guix, 9 i 16 XII. Cuina: Menu nadalenc. 17 i 19 XII. Ornametacions, centres florals. 13 i 20 XII.

MARRATXÍ 2001. Un projecte de Futur. Dia 12 XII a les 20'30 al Local d'Esquerra Unida (Es Pont d'Inca)

Taula rodona sobre "Els serveis municipals a Marratxí"

HIVERN CULTURAL

A partir del 13 de desembre. Vegeu programa a la plana 38.

PROVES DE CATALÀ

Inscripció per a les proves de la Junta avaluadora de Català, punt d'informació i matrícula: Àrea de Cultura i Educació; C/ Sta. Barbara, s/n; tel: 797624 - 797683.

Termini d'inscripció: Fins al 18 de desembre.

Dates de les proves: A i D 1 de febrer de 1997, B i E 8 de febrer de 1997, C 15 de febrer de 1997.

II CURSA POPULAR SANT SILVESTRE. Dia 31 de desembre a les 16'30 h. des del Figueral.

ELS REIS

Dia 4 de gener representació dels Reis, a càrrec d'Amics des Pont d'Inca.

Església des Pla de na Tesa a les 20 h.

**OPTICA
CIUTAT**

Ulleres de sol amb
vidres graduats
a partir de
8.900.- ptes.

*Els oferim, de manera gratuïta,
una assegurança
d'un any amb la compra de qualsevol ullera
graduada.*

Carrer Manacor 63 de Ciutat - Tlfn. 46 37 77

S'Estanc

Tot en regals de Nadal i Reis

BONES FESTES

Camí de n'Olesa 59 Tel. 60 22 10 Sa Cabaneta

LA PRIMERA FIRA DE TARDOR, UN ÈXIT

Dia 3 de novembre va tenir lloc a Sant Marçal la primera edició de la Fira de Tardor de Marratxí. La Fira, promoguda per l'Ajuntament, es pot qualificar de total encert. La gent, tant expositors com visitants, va respondre de manera entusiasta i el resultat fou un dia que va permetre deixar a tothom content, participants i organitzadors.

Un dels principals promotors de la idea, segurament el més culpable tant de l'inici de la Fira com de gran part del seu exitós resultat, és en Miquel Coll, regidor de Cultura i Educació de l'Ajuntament. Ell ens comenta que superaren totes les

edició. Especialment en relació a la manca de temps -ja pensen en allargar-la dos dies-, i la capacitat insuficient de l'aparcament, totalment desbordat per la massiva aflluència.

Miquel Coll no ha volgut acabar el comentari sense dedicar un agraïment a tota la gent que va fer possible l'èxit de la Fira, expositors i encarregats dels diversos muntatges, responsables dels diversos tallers i de les mostres de productes locals i d'animals, organitzadors de les diverses activitats i al poble de Marratxí en general que tan bé va acollir la iniciativa.

la il·lusió i entusiasme que hi posà el poble de Marratxí per participar-hi tant d'expositors com de públic de visita. Això ens durà a seguir-la i fer noves edicions perquè crec que és una activitat cultural, econòmica i social que serveix per unificar els distints nuclis i conèixer-nos millor.

**Miquel Bestard,
1er tinent de batle (IDMA)**

Vaig quedar sorprès de la participació. Per ser el primer any

VALORACIONS SOBRE LA FIRA de POLÍTICS, ARTESANS I COMERCIANTS

Martí Serra, batle (PSOE)

Crec que ha estat una fira extraordinària. Voldria destacar

Miquel Bestard

previsions; els dos principals objectius de la Fira s'acompliren llargament. En primer lloc la Fira serví per treure a rotlle els petits empresaris i artesans del nostre poble i, després, aconseguir un lloc més de trobada conjunta per a tots els marratxiners. Miquel Coll comenta que una part del bon resultat es desprèn del fet que la gran aflluència de públic va fer que tots els participants se n'anassin a casa contents i animats, cosa que fa suposar que l'any que ve vendran amb més ganes. El mateix organitzador reconeix que hi ha alguns problemes que es solucionaran en vistes a la propera

Martí Serra

no sabíem el que passaria però el resultat fou molt positiu i vaig quedar molt satisfet dels expositors i de la participació de la gent tant del terme com de fora terme. La gent quedà molt contenta i satisfeta i vaig veure persones de tot Marratxí, que això és molt important.

Antoni Montilla (PP)

La meva impressió és positiva. La gent en aquest temps cerca una manera i al·licients per passar els

Perruqueria

Miquel Angel

Horari:

Dimecres horabaixa	dimarts a divendres, 9 a 13'30 h.
preu especial 3 ^a edat	15'30 a 22'30 h.
	dissabte, 9 a 18 h.

Per més comoditat demanau hora.

C/. Major, 66 Tel. 79 77 38
Pòrtol

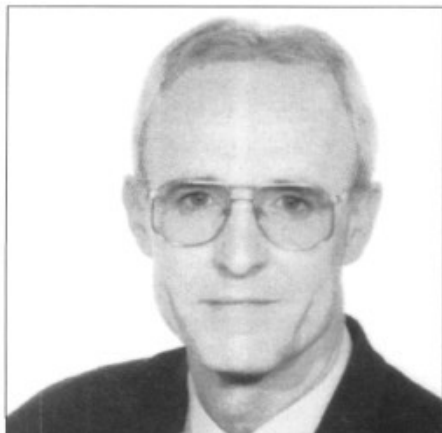
FORN - PASTISSERIA

BON JORN

**El millors productes
i el millor servei**

De dilluns a diumenge, de 7 a 14 h.
Horabaixes tancat

C/ Can Monjo Fondo, 8 79 75 72 Pòrtol

Antoni Montilla

Rafel Crespi

diumenges. Vengué molta de gent i la varietat de productes era extensa però millorable, com a punt de partida estava bé. Hi hauria que millorar l'aspecte d'arribada i sortida per tal d'evitar els embotellaments, la gent que es cansà del trànsit pot ser que ja no torni i això s'hauria d'evitar. De tota manera crec que hauran pres bona nota de tot allò que es pot millorar i d'allò que estava bé. Per properes edicions intentaria no mesclar aquesta fira amb la del Fang, sense treure a ningú, però no mesclar una fira amb l'altra.

Rafel Crespi (PSM)

La Fira com a primera iniciativa va anar bé, perquè el temps va acompanyar i aleshores a la gent del poble sembla que li agrada anar a passejar per les fires. A nosaltres ens preocupa que aquesta fira absorbesqui un pressupost municipal que a la llarga a lo millor s'ha de controlar molt la despesa que s'hi faci perquè ja en tenim d'altres amb grans pressuposts; si aquesta es fa amb una certa austeritat va bé pel municipi de Marratxí.

Miquel Rosselló (EU)

Creo que és una bona iniciativa, la gent va respondre molt bé. Com a primera experiència la valoraria de positiva i servirà per millorar de cara a l'any que ve si s'ha de continuar, que jo la continuaria. Hi ha per millorar el que és tot el tema dels accessos i aparcaments i totes aquestes coses. Es pot dir que hem estat desbordats per la gent. El lloc em sembla que és l'adient i molt adequat, i les dates també.

Miquel Rosselló

Magdalena, de Can Xic (Pòrtol)
Va ser meravellós. No m'esperava que anàs tan bé. Jo em pensava que amb la quantitat de fires que hi ha i la

Magdalena, de Can Xic

poca propaganda que es va fer d'aquesta seria una fira bastant magreta i em vaig equivocar de molt. M'agrada molt, estava molt ben organitzat i la gent hi va participar.

Toni "Monjo", de Can Vent (Pòrtol)

Jo vaig trobar que va estar molt bé, un èxit. Més o manco ben

Toni "Monjo", de Can Vent

Restaurant
Ca'n Farineta
Carn i Peix

C/ Marquès de Mondéjar, 5
Tel 60 43 74
Es Figueral

Saló Maria
Estil i Bellesa

Taules calistèniques
motoritzades
Depilació - Massatge - Manicura
Pedicura - Facials
Gimnàstica passiva - Sauna

De 9 a 19'30 h.
Dissabtes de 9 a 17 h.
Dilluns tancat

Albert Castell 21
Tel 60 29 18 Pòrtol

organitzada per ser la primera, però va ser un èxit tant de públic com de participació de la gent. Supòs que l'any que ve es tornarà a fer.

Joana Cabot, de la papereria S'Estel (Pòrtol)

Molt bé com a fira i com a exposició. Però no me va agradar que es comercialitzàs amb els productes. Estava molt bé com per poder donar-se a conèixer, però lo de fer negoci amb la fira...

Joana Cabot, de la papereria S'Estel

Gaspar, de Kalma (Sa Cabaneta)

Per mi personalment va ser un èxit; la idea és molt bona però com tot

Gaspar, de Kalma

es pot millorar. Jo hi vaig trobar dos errors: Fer-la coincidir amb la fireta d'artesans d'Inca, això ens llevà molta de gent, bons artesans amb mostres interessants que hi haguessin pogut assistir. I una manca de serveis. En tota la fira no hi havia ni una sola paperera, si algú havia de tirar un paper amb tota la seva bona fe l'havia de deixar sense remei al terra. A més de l'embotellament de cotxes.

Així i tot crec que ho corregiran de cara a noves edicions i podran ser millors.

Maria, de Can Bernadí Nou (Sa Cabaneta)

M'agrada i crec que per tothom va ser una cosa molt positiva;

sempre hi ha coses que es poden millorar però vaja jo crec que va estar molt bé.

Antoni, de la Gestoria Antoni Juan (Sa Cabaneta)

Jo trob que està molt bé, tots els pobles la tenen i ens feia falta aquí; és una cosa bona. Si el temps acompanya anirà sempre bé.

Antoni, de la Gestoria Antoni Juan

A Marratxí amb tants de pobles com té feia falta això a més de la Fira del Fang, aquí no només hi ha olles. És una bona oferta per tots els empresaris de Marratxí, que podem exposar, que a vegades anam al polígon de cal veïnat havent-n'hi un aquí. S'hauria d'haver fet abans!

MIRA QUE OFERTAS

MONTURAS*

2800 PTAS

* Más de 10 modelos para elegir

MONTURAS + LENTES

6800 PTAS

OPTICA
MORENO

31 Diciembre, 4 • Tel. 28 09 08 • 07004 Palma

RESERVAM 10 PTES DEL NÚMERO 4161 DE NADAL A TOTS ELS NOSTRES AMICS. MOLTS D'ANYS!

Rafel, de la Ferreteria Rafel Serra (Es Pont d'Inca)

La veritat és que no puc opinar perquè no hi vaig acabar d'arribar, la meva opinió és molt vaga.

Per arribar a la rotonda d'Es Figueral des d'Es Pont d'Inca vaig estar des de les

Rafel, de la Ferreteria Rafel Serra (Es Pont d'Inca)

10'45 a les 12'00 hores i cansat d'estar dins del cotxe vaig tornar enrere.

Antoni, de l'administració de Loteries (Es Pont d'Inca)

Molt bé, divina, llàstima de la manca de l'espai per aparcar, de tota manera no crec que hi hagués una previsió per l'aparcament, no crec que s'esperàs tanta de gent. Però tenint en compte que és la primera, si això agafa un poc de força aviat hi haurem d'anar amb helicòpter. D'Es Pont d'Inca vaig estar una hora per arribar-hi!

Maria Alomar, de l'Autoservei Can Cantó (Es Pla de Na Tesa)

Jo només hi vaig anar l'horabaixa. Però trob que va estar molt bé, que hi feia falta a Marratxí una fira com aquesta. El lloc és ideal i si fos més gran

Maria, de Can Bernadí Nou (Sa Cabaneta)

encara millor. El que vaig veure estava la mar de bé i tots els comentaris que he sentit han estat bons.

Isabel Mª Canyelles, del Centre d'Estètica Isabel (Es Pla de Na Tesa)

M'agradà bastant per ser la primera. Trob que va sortir molt bé. El problema més gros va ser l'aparcament dels cotxes perquè no hi havia lloc, per l'any que ve posaria autobusos entre els diversos nuclis per poder-hi arribar.

Isabel Mª Canyelles

Pau, de Limsa (Es Polígon)

M'agradà molt. Em va sorprendre l'aflluència que tengué per ser la primera. Sant Marçal ha estat un lloc que ha atret molt sempre per la seva situació. Vaig quedar sorprès i crec que va ser molt positiu.

José Luis Montesinos, de Montycarrera (president de la Junta de propietaris d'Es Polígon)

Ha tengué una part important molt positiva, l'aflluència de públic, i una més bé millorable. A saber: hi hagué una manca d'aparcaments propers a l'esdeveniment, errades d'assessorament in situ a les firmes assistents amb un desconcert que generà queixes i renúncies de darrera hora, segons ens han comentat. Els motius foren varis: trobar-se els llocs que tenien assignats ja ocupats per altres; falta de les connexions elèctriques degudes a firmes que les necessitaven als llocs assignats; falta d'informació concreta sobre la situació dels ja instal·lats, cosa que motivà, per exemple, que les hostesses contractades no poguessin fer feina aquest dia. Haurien d'amillaror.

José Luis Montesinos

GABINET PSICOLÒGIC *Tramuntana*

Tens problemes d'aprenentatge?

- Retard escolar.
- Dificultats en l'aprenentatge de la lectoescriptura.
- Trastorns d'atenció.
- Dèficits en l'àrea cognitiva: raonament, estratègies de càlcul, resolució de problemes, etc.
- Dificultats en l'àrea del llenguatge.
- Baixa motivació per l'estudi.
- Hàbits d'estudi inadequats.
- Orientació vocacional.

Crida'ns al telèfon 797770 (contestador automàtic)
Plaça de l'Església 2, 2 Pòrtol

Solucionar-ho és fàcil!

101.8 FM, Ràdio Marratxí

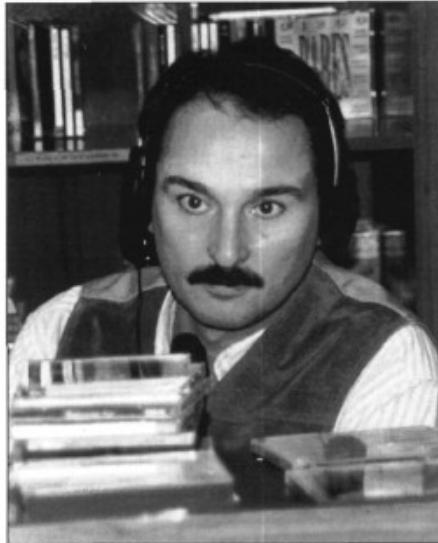
Des de fa uns mesos Marratxí té un mitjà de comunicació a través de les ones radiofòniques. Rafel Company, pontdinquer afincat a Es Pla de na Tesa des de fa nou anys, és un enamorat del món de la ràdio i va iniciar una emissió diària d'audicions de Música que darrerament es complementen amb un "magazine" en directe que s'emet cada dissabte de 9 a 12 h. En aquests moments es tracta d'una emissora en proves a l'espera de legalització, però estan en tràmits per una possible municipalització -sempre tenint present els pros i els contres que això pot comportar- i la idea, òbviament, és ampliar les emissions i les col·laboracions per donar un servei ràpid i directe als oients marratxiners. En Rafel dedica una trentena d'hores setmanals a aquesta apassionant dèria.

Rafel, Ràdio Marratxí ja va sortir amb la idea de municipalitzar-la?

Sí, aquesta era la idea quan ho muntàrem i de fet l'Ajuntament té interès en què sigui així. Jo som una persona que m'ha agradat sempre la ràdio i vaig ser l'encarregat de manteniment de Ràdio 80, ara faig feina a televisió. Se me va ocórrer muntar una cosa així, a nivell familiar, per fer un poc de ràdio, però varem veure que això podria ser una cosa interessant per l'Ajuntament i jo els ho vaig oferir. Després ens hem llençat un poquet més i hem posat una cosa un poc més seriosa, perquè l'Ajuntament hagi arribat a veure que pot ser una cosa més seriosa com a mitjà de comunicació entre els pobles i arran d'aquí ha començat això.

Quan vàreu començar a emetre?

Bé, ja duim quatre mesos emetent, normalment posam música entre setmana, un cert tipus de música oblidada. Se sent per totes les emissores molta música anglosaxona i música comercial, però poca música castellana i molt poca

Rafel Company al control

mallorquina. Per exemple jo som un enamorat de la música mallorquina, Tomeu Penya, Joan Bibiloni, Jaume Sureda, i és un tipus de música que les emissores comercials no posen. Havent-hi aquest buit noltros hem intentat omplir un poc aquest buit musical que molta de gent destija escoltar i que no s'escolta.

Però quan ha començat a sortir un poc més al carrer ha estat arran de la programació de l'Hivern Cultural...

Realment hem sortit més des de que l'Ajuntament, i jo m'he animat més a

posar-ho un poc més en marxa, ha volgut provar de fer-ho funcionar.

On arriba aquesta ràdio, quin àmbit cobriu?

Tenim una potència realment baixa, uns trenta vats amb una antena de vint-i-pico de metres d'altura, la cobertura es baixa, no estam com les altres emissores a tres mil i pico de vats de potència i dos-cents o tres-cents metres d'altura de les antenes. La cobertura que tenim és bona dins el municipi, es perd un poc a la banda de Pòrtol però la idea és de muntar una antena a Pòrtol i aleshores cobriríem bé tot el terme. Sé que arribam a Binissalem i que al Casino ens escolten, però a la zona de General Riera, i altres zones de Palma no ens senten, però anant amb el cotxe ens poden sentir bé fins a Lluçmajor.

Quina és la vostra programació?

Començam a posar música tota la setmana, la nostra oferta és pràcticament musical, de les set del matí a les dotze de la matinada tota la setmana i els divendres i els dissabtes acabam a les 3 i els dissabtes i els diumenges començam a les 8.

Ara, a més a més, els dissabtes dematí feim un programa de l'Hivern Cultural de Marratxí i durarà tres mesos.

Què ve després d'això, quins són els projectes immediats?

Crec que primer hem de tenir audiència. Crec que hi ha moltes d'emissores que xerren i que ho fan molt bé, i crec que la gent desitjava escoltar una programació musical un poc diferent i si tenim aquesta gent que ens escolta en determinats moments podem donar informacions de coses que fa l'Ajuntament. Crec que si xerram

S'ESTACA

24 DESEMBRE
31 DESEMBRE

VOS ESPERAM PER CELEBRAR PLEGATS
LA NIT BONA I LA NIT VELLA

Bon ambient i diversió de GENT JOVE

Direcció:

Maties Mesquida, Epi Mesquida i Xisca Sastre

MOLTS D'ANYS!

C/ Marquès de la Font Santa, 40A Tel. 14 07 87
SANTA MARIA DEL CAMÍ

RESERVAM 10 PTES DEL NÚMERO 4161 DE NADAL A TOTS ELS NOSTRES AMICS. MOLTS D'ANYS!

massa... la gent el que vol és escoltar música. Podem donar comunicats que poden ser interessants per molta de gent però no programes monogràfics, perquè molta de gent ja no ens escoltaria.

De tota manera, està previst fer uns informatius?

Bé, això és una cosa que ens ha demanat la gent, perquè només música i que no hi hagi cap persona al darrera és molt fred i està previst programar, però depenem dels mitjans econòmics. Estaria bé fer uns petits informatius a nivell municipal, locals, i ampliar un poc dins Mallorca. Volem ser bastant equànims, però donarem pals a tothom, i si hem de rebre nosaltres, també. Està previst, doncs, fer un petit informatiu i suposam que tot d'una que poguem ho posarem en marxa.

Qui t'ajuda en aquests moments?

De moment ha estat una iniciativa un poc meva, la ràdio m'ha agradat sempre. Hi ha en Bernat Cabot que s'ha prestat a fer un programa cultural els dissabtes dematins. L'Associació de Veïnats ens demanà per venir un cop al mes per donar a conèixer un poc mes les seves actuacions... estam oberts a tothom.

Tornem a la municipalització. Quins pros i quins contres hi veis?

Nosaltres volem fer cultura i fer poble, no és un emissora marcada per cap bandera de cap tipus. És per unir aquest municipi de Marratxí.

Però això vos pot suposar límits a l'hora d'informar?

No. De tota manera el que volem és fer cultura. I a més no hi ha altra manera de legalitzar l'emissora. És l'Ajuntament qui ha de tenir la titularitat de l'emissora, però crec que en principi amb els contactes que he tingut no volen fer bandera de cap partit. Al manco, n'he parlat amb en Miquel Coll, el regidor de Cultura, i ell ho ha deixat ben clar, no vol fer bandera de cap tipus, només ho vol fer per unir culturalment tot un municipi.

Facem vots perquè així sigui i la ràdio no esdevengui en mans dels polítics un segon tebeo governatiu, aquest pic sonor, que si ja ens fan mal els ulls -i la butxaca- no ens hagi de fer mal també l'orella.

Però possiblement en Rafel primer deixaria d'emetre que no consentir-ho. Mentre, l'animam a ell i companyia a tirar endavant el projecte, engrescador i positiu, i fer d'aquesta Ràdio Marratxí una eina plural i participativa, orgull de tots els marratxiners.

Biel.-

Ha succeït

Concedits els accessos al Pont d'Inca Nou

Després de molts d'anys de demandes i reivindicacions per part dels veïnats i de l'Ajuntament la conselleria de Foment ha donat el vist i plau al projecte que permetrà entrar i sortir d'aquesta urbanització sense tant de perill com en l'actualitat. Les obres s'han contractat amb VOPSA però encara no es sap quan començaran.

Escola de Salut

A Marratxí s'ha inaugurat una escola de salut que, entre altres activitats, posarà en marxa grups terapèutics d'ajuda, grups de pacients amb ansietat lleugeres, solució de depressions, un grup per a millorar les relacions entre pares-fills adolescents, un grup per persones amb problemes alimentaris, a més de tècniques de relaxació, comunicació i autoestima. El director de l'escola és el portolà Sion Puigserver.

Abocadors il·legals

El CIM aprovarà el tancament de 16 abocadors il·legals. Aquesta decisió anirà acompanyada d'una sèrie de mesures mediambientals per restaurar els femers en desús. A Marratxí n'hi ha un als Caülls

"la Caixa"

Molts d'Anys!

Sa Cabaneta Camí de n'Olesa, 58 Tel. 60 26 76 - 60 26 17

II Jornades d'estudis locals de Marratxí 19 d'abril de 1997

Lloc de celebració: C.P. Costa i Llobera
(Ctra. de Pòrtol, s/n)

Organitza: Ajuntament de Marratxí. Àrea de
Cultura i Educació

L'Ajuntament de Marratxí, després de la bona
acollida de les I Jornades d'Estudis Locals,
celebrades el 1995, convoca les II Jornades pel
1997. Les comunicacions estan obertes a totes
les possibilitats i disciplines: història, cultura
popular, medi ambient, vida quotidiana, etc...

La qualitat d'alguns treballs presentats a la
primera convocatòria, com es pot veure a la
publicació editada, ens ha animat a tornar
organitzar tal esdeveniment, en una tasca que
esperam mantengui el nivell de participació i
sigui una fita important per la gent que manté
una inquietud envers el passat i la realitat del
nostre municipi.

Miquel Coll i Canyelles
Regidor de l'Àrea de Cultura i Educació

Presentació de comunicacions

S'ha de remetre el títol i el resum de la
comunicació en el moment de la inscripció.

El termini de presentació de comunicacions
acaba dia 28 de març de 1997.

A més d'un exemplar imprès, les
comunicacions s'han de presentar en suport
informàtic (Wordperfect/Word/Works). En els
casos de Word i Works el document s'ha de
tancar per a MSDOS o Windows.

L'extensió màxima serà de 15 folis
(il·lustracions incloses)

El temps d'exposició de cada comunicació
serà de 10 minuts.

L'Ajuntament de Marratxí procedirà a l'elecció
de les comunicacions.

Inscripció

La inscripció és gratuïta i als participants
se'ls lliurarà un certificat d'assistència.

Als inscrits i a les persones interessades
se'ls remetrà un programa detallat.

Fira Balear '96

Relació d'expositors
Ajuntament de Marratxí
Àrea de Cultura i Educació

Andreu i Antònia. Sa Cabaneta. Figurers.

Can Bernadí Nou. Sa Cabaneta. Siurellers.

Can Miquel Serra. Pòrtol. Escudeller.

Ceràmiques Vich. Pòrtol. Ollers - complements per la construcció.

Erna Ehlert. Pòrtol. Ceramista.

Escola Municipal de Ceràmica. Pòrtol. S'Escorxador.

Es Porxet. Pòrtol. Ceramistes.

Hildegart Colvin. Pòrtol. Ceramista.

J. Caimari. Pòrtol. Escudeller.

Olleria Can Bernadí, C.B. Pòrtol. Ollers.

Olleria Can Vent, C.B. Pòrtol. Ollers - escudellers.

Pilar Sastre. Pòrtol. Ceramista.

Rebecca Mcshane. Sa Cabaneta. Reproducció de cases de fang.

Sa Penya. Pòrtol. Ollers.

Sa Roca Llisa. Pòrtol. Escudeller.

Laura Jariego - Mercedes Oliver. Sa Cabaneta. Restauradors de Mobles.

Sa Roca Llisa. Pòrtol. Oller.

Son Ros. Pòrtol. Escudellers.

Maria R. Horrach. Son Ramonell Nou. Tapissos.

Jaume Servera. Es Figueral. Rellotger.

Flor d'Ametller. Rover, S.L.

Isabel Medir Montal. Sa Cabaneta. Art Floral.

Gaspar G. Borràs. Sa Cabaneta. Restaurador d'antiguitats.

Rosa Llompart. Brodadora.

Ca madó Bet des Siurells. Sa Cabaneta. Siurellers.

Mª Lluïsa Vilar. Es Pla de Na Tesa.

Mercedes Hernández. Pla de Na Tesa. Ceramista.

Ara ve Nadal! - Curs de manualitats - Sa Fullarasca

Encara que no ho sembli ben aviat cantarem nadales i menjarem torró en família, sonaran les ximbombes i posarem un betlem al rebedor de ca nostra i les xemeneies treuran fum.

Per això els propers dissabtes de desembre els dedicarem a fer moltes coses... Targes de felicitació amb paper reciclat, angelets de guix, neules, coques de torró, estrelles de cartró daurat, contacontes, nadales i decoració de tota classe, per fer d'aquest Nadal un racó de companys.

Totes aquestes activitats les realitzarem als locals municipals i a les hores que ja hauríeu de saber:

Es Pont d'Inca Nou, 10'30 h. a la Sala Multiús (Col·legi Blanquerna)

Es Garrovers, 12'15 h. al Local Social (Aving. Garrovers)

Ca's Capità, 16 h. al Local Social (C/ Aucanada)

No podeu perdre l'oportunitat de participar perquè l'Ajuntament fa possible que pugueu aprendre GRATUÏTAMENT tot això i més amb nosaltres. Volem veure-vos a tots!

Els teus monitors del C. Manual Sa Fullarasca.

Xè aniversari del M.I.J.A.C. d'Es Pont d'Inca

Estimats companys de Pòrtula:

Com ja sabeu durant aquest curs 96/97 celebrem el nostre Xè aniversari i tenim previst realitzar un caramull d'activitats commemoratives.

Ens agradaria aprofitar aquest espai per convidar a tots els que han estat nins o animadors del m.i.j.a.c d'Es Pont d'Inca al sopar festiu que celebrem dia 14 de desembre a les 21'30 h.

Esperam i desitjam que vengueu el màxim de gent possible a recordar velles anècdotes i rialles. Evidentment, el sopar serà gratuït, i estarà ple de sorpreses mijaqueres.

El millor seria que vinguéssiu preparats (psicològicament) per qualsevol cosa.

Per començar amb les sorpreses i els records, el lloc de concentració serà la nostra tan estimada i recordada plaça de l'església. D'aquí, a sopar, i després... la nit serà ben llarga i entretinguda.

Vos esperam!!

Si podeu, confirmeu la vostra assistència abans de deu dies al telèfon 601809 (demanau per en Toni o na Beni)

L'equip d'animadors del m.i.j.a.c d'Es Pont d'Inca.

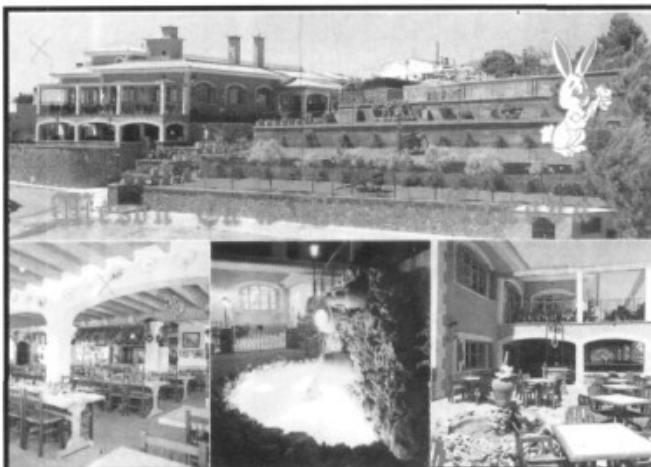
D'Excursió als Tossals Verds

Quan l'autocar arribà a Cas Capità estava ple de nins. Crec que tots estàvem nerviosos quan l'autocar es va posar en marxa, sobre tot jo. A mi m'agrada molt la natura. Sols arribar al Pla d'Almallutx (Lloseta), començàvem a caminar i a menys de la meitat del camí ens aturàrem. Els monitors no estaven massa cansats; eren: Joan, Carol, Celia, Pilar i Alicia. Seguïrem caminant entre torrents plens d'aigua, ocells cantors i ovelles vermelles que acabaven de tondre. Tot allò era molt tranquil i alegre... Quan començàvem a pujar la muntanya ens aturàrem a descansar i a berenar un poc. Ah, allà vàrem veure dos voltors!

Caminàvem entre les roques i un poc més amunt hi havia una ovelleta amb el seu menet. Seguïrem i ens aturàrem novament a descansar un poc. Haguérem de creuar una segona escala entre revolt i revolt i veiérem una imatge de la Mare de Déu de Lluc al damunt d'una roca. En aquest moment trobàrem en Toni, el monitor i na Maite que caminava en direcció contrària... Quan arribàvem a la mateixa porta trobàrem tres ases, un més vell que els altres. Bé, arribàrem i pujàrem les escales del refugi i començàrem a menjar. Manolito, Marcos, Amalio, Sebastià, Alex, Adán o els altres se n'anaren a una taula de fusta. Allà estigueren menjant i en acabar de menjar férem jocs. Gairebé tots els nins i Tonibel se n'anaren a un lloc a jugar i a enfilar-se per les pedres. A les 15'00 h. ens férem fotos de grup. El més divertit va ser baixar... N'Esperança va caure devers tres vegades i jo vaig agafar un caramull d'agllans.

Glòria Garcia Llerena, 11 anys.

GENOVA

Rector Vives, 4 i 14 - Palma

Tels.: 40 24 79 - 70 21 62

Especialitat en:

CARNS
A LA BRASA
TÍPICA CUINA
MALLORQUINA
BRAÇ DE XOT
AL FORN
CARAGOLS
PEIX

Pere Fullana: "Viure a Marratxí té qualque cosa especial"

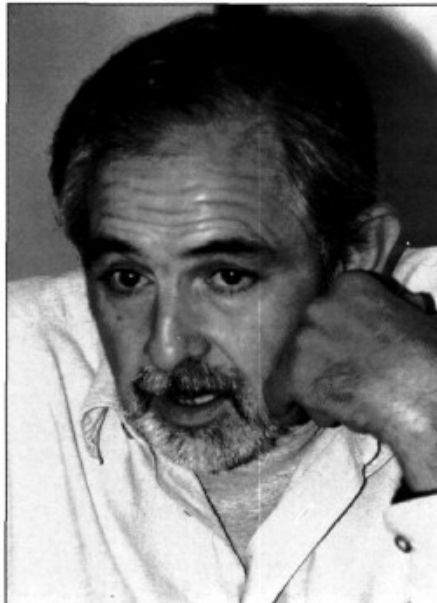
Ens hem acostat aquest mes a un personatge que és bastant conegut dins el nostre municipi, almanco en determinats cercles, per la seva manera d'esser i de fer les coses. Viu en es Pont d'Inca i defensa la idea de marratxinitat, que haurien de sentir tots els habitants d'aquest municipi. Ens ha donat la seva visió particular dels problemes de Marratxí i ens ha contat les seves experiències com a organitzador d'actes populars. No calen més presentacions, ara vos toca a vosaltres, lectors, reviure la xerrada que els autors d'aquesta entrevista dugueren a terme un dissabte horabaixa plujós del mes passat.

Com va sorgir la idea de fer la Correguda Popular Sant Silvestre?

Això va sortir l'any passat d'una iniciativa d'en Guillem Massot i jo i vàrem decidir d'organitzar la primera Cursa Popular de Sant Silvestre de Marratxí. Aleshores ho vaig voler plantejar com una cosa que la gent de Marratxí ho visqués cada any a llocs diferents. La idea era o va sorgir que gràcies a la cursa aquesta es vagin unint els diferents nuclis del terme municipal.

I realment trobes que s'arribaran a unir?

Jo crec que, de devuit o vint mil persones que hi ha en aquests moments a Marratxí, realment només un vint o un trenta per cent sap que viu a un poble. Hi ha un setanta per cent de gent que viu a Marratxí i que, o bé creu que viu a Palma o passen olímpicament del lloc on viuen.

Pere Fullana

És una llàstima que la gent no sàpiga apreciar el terme on viu. Jo fa tretze anys que som aquí, en es Pont d'Inca, amb la meua família i, tant la meua dona com jo, de cada vegada ens sentim més marratxiners. Hem notat amb el pas del temps que viure a Marratxí té qualque cosa diferent que val la pena experimentar. Hi ha una gran diferència entre viure aquí i viure a Ciutat.

On comença aquesta diferència?

Primer de tot, coses com *Pòrtula*, que ha estat una de les eines que m'han fet sentir aquest caire tan marratxiner que actualment crec que tenc. He anat

coneixent i estimant el terme a través d'aquesta revista.

Segons la teua opinió, què cerca la gent que ve a viure a Marratxí?

Jo crec que una tranquil·litat que a Palma no tenen. Ara bé, pens que és una incongruència que vinguin a cercar tranquil·litat i s'afiquin en aquestes urbanitzacions que són massificacions de gent més que urbanitzacions. La gent que no volia tenir un veïnat damunt, ara en té un davant, un darrere, un altre a la dreta i un a l'esquerra. Jo crec que Marratxí té qualque cosa molt especial; la gent que ve no sap perquè ho fa, encara no ho han descobert.

I tornant al tema de la correguda, per què precisament et vares voler fer càrrec d'aquest esdeveniment?

Jo som una persona que fa devers quinze anys que visc molt l'esport de l'atletisme. Prova d'això és que l'any 91, allà on faran les cases d'INVAER, (que per desgràcia ja no hi tornarem córrer més, per allà) hi vaig organitzar un campionat de Balears de camp a través, de cross que es diu; fins i tot els polítics que hi havia de torn, no sabien ni el que organitzava jo allà. El batle (que aleshores era el Sr. Vidal) se'n temé el dia abans, quan sabia que el president del govern i el conseller de cultura d'aquell moment havien de venir a fer l'entrega de trofeus, i jo crec que va botar del llit per venir. Quan faig una cosa la intent fer seriosament i assumesc totes les responsabilitats.

LES NOSTRES PROPERES SORTIDES

06/12 al 12/12 - Alemanya romàntica i Tirol
 26/12 al 05/01 - New York - Disneyworld i Miami
 26/12 al 04/01 - Miami i Disneyworld
 27/12 al 31/12 - Suïssa al complet
 27/12 al 31/12 - París - Brusel·les / Flandes
 27/12 al 31/12 - Baviera - El Tirol
 27/12 al 01/01 - Meravelles d'Alemanya
 31/12 al 05/01 - Àustria imperial
 31/12 al 05/01 - Itàlia (Roma - Florència - Venècia)
 31/12 al 05/01 - Berlín - Dresden - Praga - Nuremberg
 02/01 al 06/01 - París (Eurodisney)

BAL.035 VIAJES

 S.A.

C/. Bonaire, 6 - Tels.: 72 57 43 - 72 37 46 - 72 34 63

PÒRTULA

DESITJA MOLTS D'ANYS
 A TOTS ELS LECTORS
 I SUBSCRIPTORS

Instal·lacions Coll

Instal·lacions elèctriques
 Electricitat industrial
 Llanterna
 Calefacció
 Energia solar

C/ Mallorca, 3
 Tel. 60 21 95
 Pòrtol

Però Marratxí ja té moltes tradicions...

Sí, això és ver, Marratxí té moltes tradicions i el que no vull és implantar-ne una de nova, com aquesta correguda; però crec que és una cosa guapa que si estam units per coses culturals, per coses industrials (la fira del fang), pujades a Lluç, per què no intentar unir els diferents nuclis corrensos? Això va néixer amb la intenció que fos una festa itinerant. L'any passat vàrem unir es Pont d'Inca amb el nucli des Pla de na Tesa i enguany la intenció és unir també es Garrovers i es Figueral. Al mateix temps, potser la gent que ve a córrer no se'n temi, però circularan per un lloc molt emblemàtic: el camí de Muntanya.

A Marratxí les festes populars es multipliquen com un virus. Què en penses, d'això?

A Marratxí succeeixen moltes coses incongruents. Referent al tema de les festes, he de dir que, usant una expressió popular, "això és massa". Jo crec que tenim un patró, que és Sant Marçal; em pareix molt bé que les parròquies celebrin els seus sants (encara que jo em consider un poc ateu). A més a més, som bastant observador en coses estadístiques i em vaig fixar amb els doblers que enguany l'Ajuntament de Marratxí ha concedit per festes populars i trob que és una animalada, quan tenim problemes molt més importants. Passa igual amb les subvencions per a l'esport i altres coses que van amagades amb qualque cosa cultural, que després de culturals o d'esport no tenen res.

I dia 5 de gener, quants de Reis passen per Marratxí?

Aquí surten els Reis igual que les

festes, com els esclata-sangs els mesos d'octubre i novembre; hi ha Reis que es topen. Ho trob una animalada això de tants de Reis. Crec que l'Ajuntament de Marratxí hauria de fer uns Reis i que es passejassin per tots els nuclis de població. Trob que al cap de l'any tot això surt de les arques municipals i a Marratxí hi ha massa problemes (basta anar als plens) per gastar tants de doblers en aquestes coses. Heu de tenir en compte que hi ha tants de Reis com urbanitzacions, tant legals com il·legals. Hi ha coses prioritàries. No estic fent un reclam perquè no hi hagi festes ni Reis a Marratxí i que l'Ajuntament ho subvencioni, però crec que, com es diu, "entre poc i massa, sa mesura passa". Jo crec que a Marratxí ens hem desmesurat. Ja no és una gota que surt del tassó, sinó que raja i pareix el torrent Gros quan plou. Si miram com està la situació del municipi, tant d'infraestructura com de servicis, crec que hi ha coses molt més importants.

És evident, però, que no podem donar tota la culpa als polítics...

No vull donar tota la culpa als polítics. Els polítics es troben en situacions que el dir "no" pareix que ha d'estar negat dins el seu vocabulari. Crec que un "no", a vegades, això ho dic com a pare, a un fill se li ha de saber dir "no" a un moment determinat. L'equivocació més grossa és dir un no a deshora. Els polítics, ho tenen molt mal de fer dir que no, perquè el poble de Marratxí està mal avesat. És una cadena que ve d'enrera; si a deu has dit que sí, al qui fa onze no li pots dir que no, perquè et cerques la ruïna.

Creus que la Fira de Tardor ha agermanat els diferents nuclis de població?

Crec que una de les àrees que funciona dins l'Ajuntament de Marratxí és la de Cultura. El Sr. Coll, en aquests moments,

me mereix tots els meus respectes i ha demostrat que sap de què va. Jo també hi vaig participar com a industrial que som i no me n'he penedit gens. La Fira de Tardor és una de les coses ben fetes a Marratxí i s'hauria de potenciar un cent per cent més.

Quina opinió et mereixen els fulls informatius i revistetes que sorgeixen com a bolets i ens deixen les bústies plenes de paperum?

Hi ha partits polítics i associacions que llancen els seus fulls informatius; tot això ho trob una pèrdua total de temps, ben igual que el full de l'Ajuntament i en aquest aspecte estic d'acord amb un dels regidors de l'oposició quan a un ple va dir que la revisteta, en lloc de dir-se "l'Ajuntament informa" s'hauria de dir "la majoria informa". Si la publicació serveix per donar feina a dues o tres persones, si és per aquest motiu, ja em va bé. Però un altre sentit no el té, perquè tot el que posa el bolletí de l'Ajuntament... L'únic informatiu seriós és *Pòrtula*. A més a més, trob ridícula la subvenció que vos dona l'Ajuntament. És una revista que s'hauria de cuidar, encara que a vegades rebí l'Ajuntament. Les persones que ocupen un càrrec públic saben que estan exposades a la crítica si no ho fan bé.

Vols dir res pus?

M'agradaria molt, en nom de la Federació d'Associacions de Veïnats de Marratxí, que a partir d'ara patrocinarà i organitzarà la correguda de sant Silvestre, que dia 31 de desembre, a les quatre de l'horabaixa, véngui en es Figueral tota la gent possible, tant nins com majors i que participin en una festa de Marratxí.

**Josep Antoni Calvo
Catalina Bestard**

CAFE

cafè i pa amb olis
C/ Major 131
Tel. 60 20 94 Pòrtol

NOU TALLER A PÒRTOL
TALLER
TOMEU JOAN
(REPARACIÓ D'AUTOMÒBILS)
C/. Major, 5 Tel 60 22 98 Pòrtol

DOS PORTOLANS A KÈNIA

Na Maria Palou i en Pere Canyelles anaren a Kènia de viatge de nuvis. Allà hi estaren deu dies. El vol durà onze hores. Els va agradar molt i ens han dit que repetirien. Durant l'estona que estàrem amb ells ens contaren tot això.

Per què vàreu triar Kènia?

Cercàvem un viatge amb una mica d'aventura. La distància, i trobar un paisatge i una cultura totalment diferents, feien de Kènia un destí molt atractiu.

Vàreu tenir alguna casta de trava per fer aquest viatge?

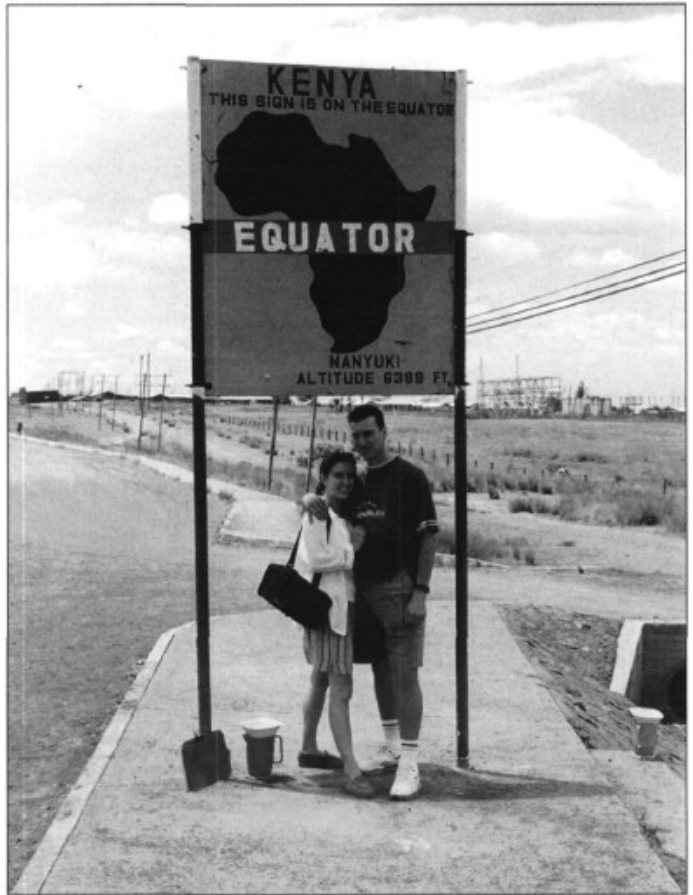
No, el que sí haguérem de fer va ser posar-mos algunes vacunes, unes cinc, com per exemple la del tètanus, febre groga i un parell més.

Com és la vida d'allà en relació a la d'aquí?

És una cultura totalment diferent. Noltros no poguérem aprofundir massa, ja que als turistes només els mostren una part de Kènia. I pel teu compte és bastant perillós ja que a les ciutats hi ha inseguretats i en aquests moments inestabilitat política.

Què vàreu veure?

Selves, savanes i molts d'animals. A nivell cultural hi ha molt poc que veure, només poguérem visitar el museu nacional de

Nairobi. Les condicions en què es troben les importantíssimes troballes arqueològiques que allà tenen ens varen decebre, però entenem que és normal donada la situació econòmica i social del país.

El menjar que hi ha per allà, és diferent?

Els menjars que hi ha per allà sí que són molt diferents dels d'aquí, però noltros allà menjàvem menjar occidental. (Na Maria ens comenta que ella va menjar cocodril)

S'Amagat

Especialitats de la casa

Paleta de xot

Porcella

Frit mallorquí

Assortit de pizzes

Noces / Batejos / Comunion
Dinars d'empresa / Celebracions

reserves 79 73 59

Portol

Què va esser el que més vos va impressionar?

Mos varen impressionar molt els animals, veure'ls de tan a prop. Però el que més és l'aspecte social i sobretot el de les dones i els nins que són els que fan més feina. Recordam una imatge que ens ha quedat molt gravada i és la d'una dona que anava caminant amb un feix de llenya sobre l'espatlla i devora ella hi anaven dos al-lots petits amb un bebé cada un d'ells. És a dir, a noltros el que ens impressiona és que les dones i els al-lots facin tanta feina i vagin carregats d'un lloc a l'altre mentre els homes estan asseguts a la vorera de la carretera, observant les dones i els nins fent feina.

Teniu alguna cosa per afegir? Algun comentari?

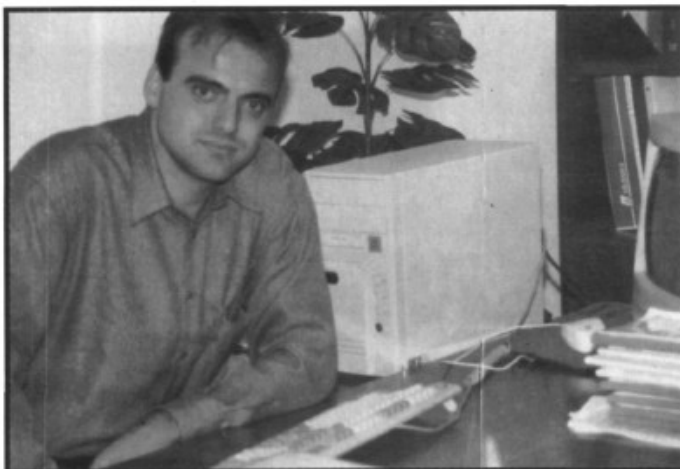
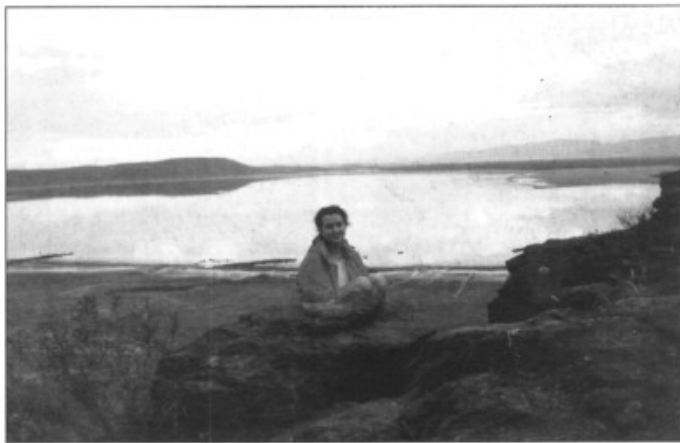
Sí, ens va impactar que aquesta gent estigui tan malament com per arriscar la seva vida a canvi d'unes monedes. Uns nins travessaven normalment un riu ple de cocodrils per poder recollir els doblers dels turistes que les donaven a canvi de fer-se una foto.

I això és tot el que ens varen contar en Pere i na Maria de la seva estada a Kènia. També ens digueren que allà existeixen vuit tribus que conserven els seus costums ancestrals, algunes de les quals varen poder visitar. El que també ens digueren és que tot en conjunt et crea una gran impotència, de veure que hi ha gent tan necessitada i que no hi podem fer res. Bé, només ens queda agrair la col·laboració de na Maria i en Pere per fer aquesta entrevista, la qual ens pot ajudar a conèixer que hi ha gent que no viu en tan bones condicions com noltros.

Neus i Cati

Vàreu veure molts d'animals?

Sí, vàrem veure animals de tota casta: cocodrils, lleons, girafes, cebres, elefants, àguiles, monees, lleopards, flamencs, topis, rinoceronts... Però els vàrem veure de dins la camioneta, ja que no podies baixar-ne. No vàrem fer excursions a peu, sempre que anàvem a les selves o a llocs que hi havia animals, havíem d'anar amb la camioneta; i fins i tot anant a dins aquesta, un rinoceront quasi ens embestí, però gràcies a Déu no va ser així. Pensam que vàrem veure pocs animals, degut a la seva emigració cap al serenguati pel començament d'una de les èpoques de pluges.

GABINET D'ASSEGURANCES

Aving. Antoni Maura 6, Es Pont d'Inca
Tel. 60 11 63 Mòbil 908 26 75 23

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA - Centre Coordinador -

NOVETATS

A LES BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

(Pòrtol, Es Pont d'Inca Nou i Es Pla de na Tesa)

Literatura:

Josep Pere Peyró - Deserts.

Miquel Àngel Riera - Poemes a Nai.

Enregistraments Sonors:

M. Victòria Cortès / Francesc Blanco - Piano a quatre mans i dos pianos (obres de Tintorer, Samper, Mas Porcel, Guinovart).

Altres:

Joan Rita, Jordi Carulla - Arbres i arbust de les Balears: boscos i garrigues, guia de camp.

Abstraccions: pintura no figurativa a les Illes Balears.

Atles de les Illes Balears.

Serra mamerra: contarelles i cançonetes per a infants.

Joan Marí Cardona: el camí de Missa.

Miquel Dolç - El meu segons ofici: estudis de llengua i literatura llatines.

Joan Esterlich - Entre la vida i els llibres,

Enciclopèdia d'Història Universal (Ed. 92).

Enciclopèdia de Geografia Universal (Ed. 92).

NOVETATS ESPECIFIQUES

BIBLIOTECA D'ES PLA DE NA TESA

Àngel Alonso Álvarez - Manual de tècniques de estudió.

Margery Williams - El conill de vellut (literatura infantil).

Horari de les biblioteques públiques municipals de Marratxí

Tardor / Hivern 96/97

Biblioteca de Pòrtol (Costa i Llobera)

Dilluns: de 17 a 20 hores.

Dimarts: de 15'30 a 17'30 hores (alumnes)

de 17'30 a 19 hores.

Dijous: de 15'30 a 17'30 hores (alumnes)

de 17'30 a 19 hores.

Divendres: de 9 a 12 hores (alumnes).

Biblioteca d'Es Pont d'Inca Nou (Blanquerna)

Dilluns: de 17'30 a 20 hores.

Dimarts: de 17'30 a 20 hores.

Dijous: de 10 a 13 hores (alumnes)

de 18 a 20 hores.

Dissabte: de 10 a 13 hores

Biblioteca d'Es Pla de na Tesa

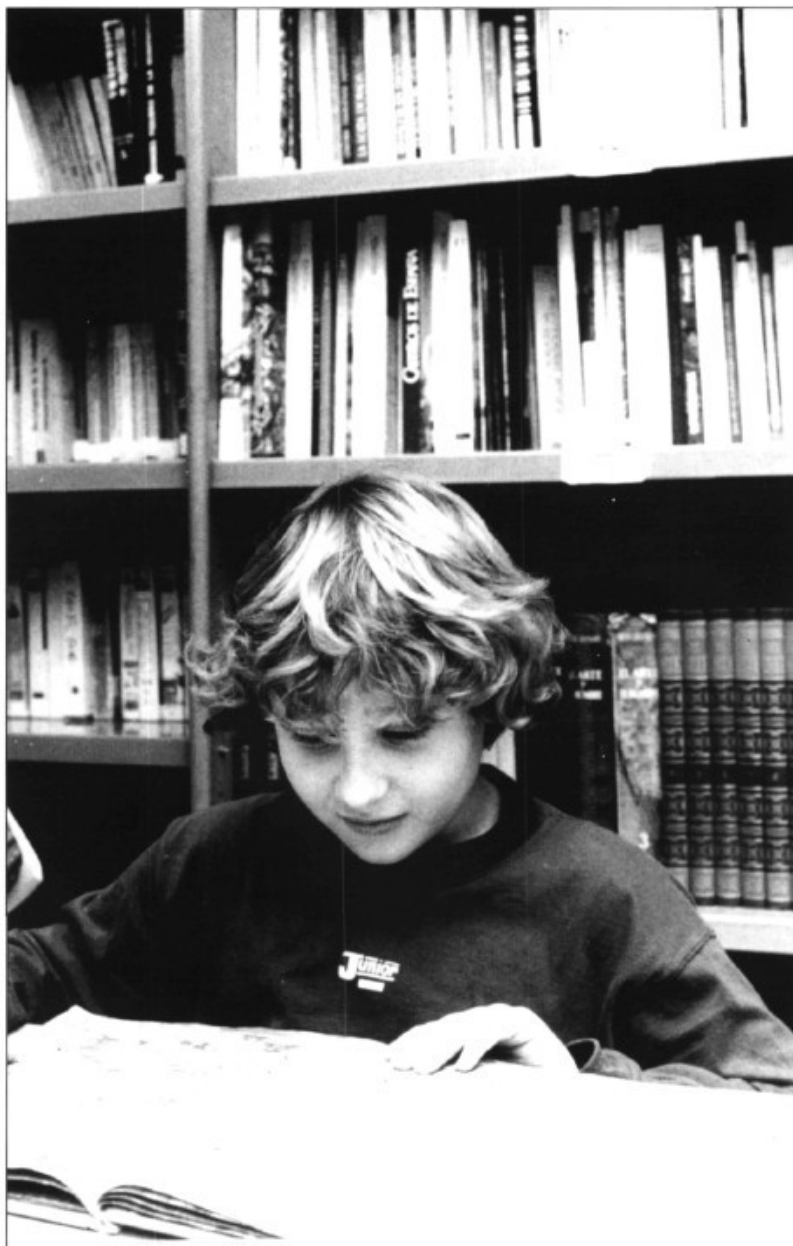
Dilluns: de 17'30 a 20 hores.

Dimecres: de 17'30 a 20 hores.

Dijous: de 17'30 a 20 hores.

Divendres: de 17'30 a 20 hores.

Dissabte: de 10 a 13 hores.

(foto, Tolo Aguilar)

**Consell Insular
de Mallorca**

Un perruquer portolà al Concurs Balear

En Miquel Àngel Mateu participà el passat dia 27 d'octubre al Concurs Balear de perruqueria. El concurs era organitzat per PIMEM i ell essent membre actiu de l'associació fou convocat per participar-hi. El concurs era a nivell de les Illes Balears i hi participaren perruquers i perruqueres de Mallorca, Menorca i les Pitiüses. Tengué lloc al Casino de Mallorca i les proves començaven a les 15'00 h. i acabaven a les 2'00 de la matinada. Hi havia uns 40 concursants, entre els quals el perruquer portolà quedà en tercer lloc.

Al concurs hi havia tres proves que consistien en fer un pentinat i tall de moda, un pentinat i tall clàssic, ambdues proves en un temps màxim de 40 minuts i un pentinat de fantasia en un màxim de 25 minuts. Els concursants només podien utilitzar les tisores i navalles, sense poder disposar de cap aparell elèctric. En Miquel Àngel comptà amb l'ajut dels seus amics i clients Jaume Canyelles, Pep Canyelles i Gabriel Roca que l'acompanyaren com a models.

En Miquel Àngel era la primera vegada

M.A. recollint el premi.

que hi assistia i n'està molt content. És un concurs que es convoca una vegada cada dos anys i ara espera amb moltes de

ganes que arribi la propera edició per poder-hi assistir i tal vegada autosuperarse.

CA'N CROSTA

Autoservei
Carnisseria i Xarcuteria

Embotits mallorquins
Farcits, Fiambres i Metxats
Pollastres a l'ast
Servei a domicili

**5è ANIVERSARI CARNISSERIA
VIATGE DE 3 DIES A PUIGCERDÀ**

C/ Major 94-96 Tel. 60 22 59 Pòrtol

CADA COSA A SON TEMPS...

... i a Nadal neules. Tothom ho sap. Per això el 25 de desembre l'església catòlica celebra la Nativitat de Jesús. L'origen d'aquesta data la trobam al s. IV de la nostra era, quan l'emperador romà Constantí el Gran vengué a bé a cristianitzar la festa pagana del *natalis Invicti*, és a dir, del naixement de l'Invicte (el Sol).

Efectivament, el 21 o 22 de desembre (segons els anys), es produeix el solstici d'hivern que marca l'eclíptica solar. Això significa que s'ha arribat al dia més curt de l'any i que, a partir de llavors, el sol va guanyant espai a la nit. És el triomf de la claror sobre la fosca. No és estrany idò que l'església escollís aquest temps tan carregat de simbologia per celebrar el naixement de Déu. (Pensau igualment en l'altre cap de l'any, la nit de sant Joan o solstici d'estiu). Enguany a més, la nit de Nadal és també nit de lluna plena.

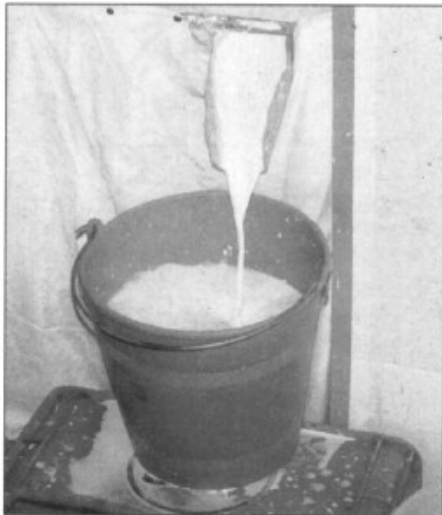
Les matines del Pla de na Tesa

A la cultura catalana, Nadal és també el temps que transcorre entre la nit del 24 al dia de reis, tradició aquesta de l'Epifania del Senyor, d'origen oriental. Tant és així, que fins i tot a l'Alguer, el mes de desembre pren -en original metonímia- el nom de Nadal. I és precisament a aquesta ciutat, la capital de Cerdanya, l'únic indret on com a Mallorca conserven la tradició de la sibil·la. (Els primers documents que parlen d'aquest cant mossàrab sobre la fi del món i el naixement de Jesús daten del s.X i pertanyen a uns manuscrits del monestir de Ripoll.)

Les Matines són la festa religiosa per excel·lència d'aquestes dates. No fa molts d'anys, començaven a mitja nit, és a dir, en començar el dia de Nadal. Actualment

totes comencen una hora o dues abans, per facilitar l'assistència de la gent gran. A Sant Marçal, les Matines són de pinyol vermell. El rector es preocupa de què la basílica estigui ben lluenta i engalanada amb les tradicionals neules i branques de pi. Un marc incomparable per veure i escoltar el cant de la sibil·la i tota la litúrgia de Nadal. Després vendran les ensaïmades i la xocolata calenta, que tan bé cauen aquests dies fredolers.

A l'actualitat, quan parlem de neules ens podem referir a dues coses: bé els cercles de paper retallat que serveixen per ornar esglésies i betlems, bé el full de pasta bruna i dolça que es menja normalment enrevoltillat. Podeu creure que antigament ambdues coses eren una

L'let d'ametlla

OWINS

Acadèmia

Aving Antoni Maura, 6 Tel. 79 57 81
Es Pont d'Inca

mateixa, i que quan les primeres ja no havien d'ornar res, es menjaven. Avui, són poquíssims els artesans o artesanes que fabriquen les vertaderes neules nadalenques (per cert, que a la Fira de Tardor les poguérem ensaborir).

Però Nadal ens duu moltíssimes altres menes tradicionals. Sense anar més lluny, el nostre

terme guarda amb fidelitat la medieval llet de metla, i que encara raja dels petits molins de cas Ferrer as Pla de na Tesa o de cas Tord a Pòrtol. Potser que hi hagi qualche marratxiner o marratxinera que no hagi fet sopes de coca bamba (també dita de Nadal) dins un plat amb llet de metla calenta?

I si de metles parlem és obligat parlar del tambor de metla, del torró (amb vermell d'ou o sense), de la pasta reial, dels amargos,... Una embosta de bessons torrats i capolats són el punt imprescindible d'uns bons escaldums de Nadal, tant si són de capó, com si són de gallina o d'indi. En els dinars o en els sopars no hi manca la sopa de brou farcida o amb pilotetes de carn, la porcella, la carn freda... mentre que de fruita ens proveiran generosos els tarongers i la biga del rebost en despenjar el melons que no s'hagin fet malbé.

A les cases, sobretot si hi ha al·loteua, aquest temps es fa ben conegut. A mitjan mes és l'hora de treure les capsas de Nadal que han estat guardades tot l'any dalt del ropero del quarto dels embo-

Neules a Sant Marçal

lics. Venga enfilos de paperines i venga penjar bolles vermelles i daurades de les làmpares. Un centre aquí, una espelma allà... i presidint-ho tot, el betlem amb la seva envelada de neules i taronges. Així ha estat almanco fins fa ben poc.

Actualment, per bé o per mal, els costums han canviat força. Tradicions foranes com l'arbre de Nadal o el pare Noel han entrat a quasi totes les cases, i no precisament pel fúmer de la xemeneia, sinó a través de la televisió i de les campanyes publicitàries de les grans superfícies comercials.

Però si és ver que coses es perden, d'altres es recuperen. Enguany tenim la sort de comptar amb una quarantena de cabaneters i cabaneteres etxerevides que tornaran a posar en escena dia 6 de gener a Sant Marçal, l'Adoració dels Reis d'Orient. Es tracta de l'adaptació teatral que feu el binissalemer Llorenç Moyà l'any 1966 d'aquest mite religiós tan arrelat a Mallorca. Una manera excel·lent de tancar aquestes festes i començar l'any nou. A tothom, Bon Nadal!

Josep Lluís Pol i Llompart

D'ARBRES DE NADAL I BETLEMS

Amb el desembre arriba el temps de compondre el tradicional betlem o bé ornar un arbre de Nadal. És molt important que la realització d'aquests símbols que representen -almanco en el seu origen- la pau i la germanor, no suposin una agressió contra el medi ambient.

En el cas dels betlems, no aneu al bosc a arrabassar cirerer de betlem ni molsa o verdet, ni tampoc en compreu. A força de fer-ho, aquestes espècies es troben actualment en perill de desaparèixer. Com alternativa, es poden utilitzar teles i velluts verds que fan molt bon efecte. Pensau també en les envelades de taronges i neules que segle rere segle s'han utilitzat a Mallorca. Evitau sempre que sigui possible comprar elements de plàstic. Per a les figures i pastorets, teniu infinites possibilitats de roba, fang, i altres pastes alternatives. I per a la neu, no tudeu els doblers en pulveritzadors que malmeten la capa d'ozó i els nostres pulmons: venga poisades de farina.

Quant a l'arbre de Nadal, no compreu avets. La majoria són arbres sense arrels i en el millor dels casos, estan condemnats a morir per qüestions climàtiques. Sempre podeu aprofitar algun arbre del jardí i si en voleu un dins la casa, pensau en la decoració d'una branca seca, d'una caramuixa d'atzavara, o comprau arbusts que puguin viure amb voltros tot l'any.

Aquest Nadal, no prenguis la vida al bosc.

GOB-Marratxí

KALMA

-artesans-

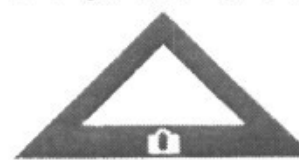
Decoració amb flor seca
Restauració de mobles
Fusta artesanal

Cursets d'Art Floral en sec
Cursets de Restauració de mobles

Camí de n'Olesa 123 Tel 79 79 03 Sa Cabaneta

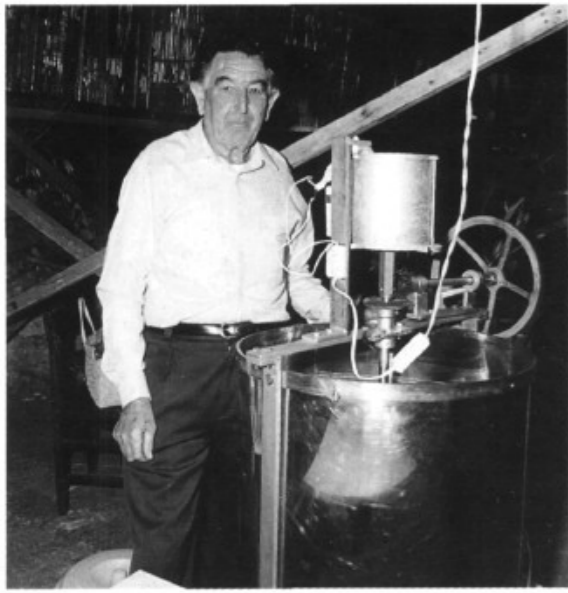
Ramon

Vista Alegre, nº 5
Sa Cabaneta
Tel. 60 22 44

Oliver

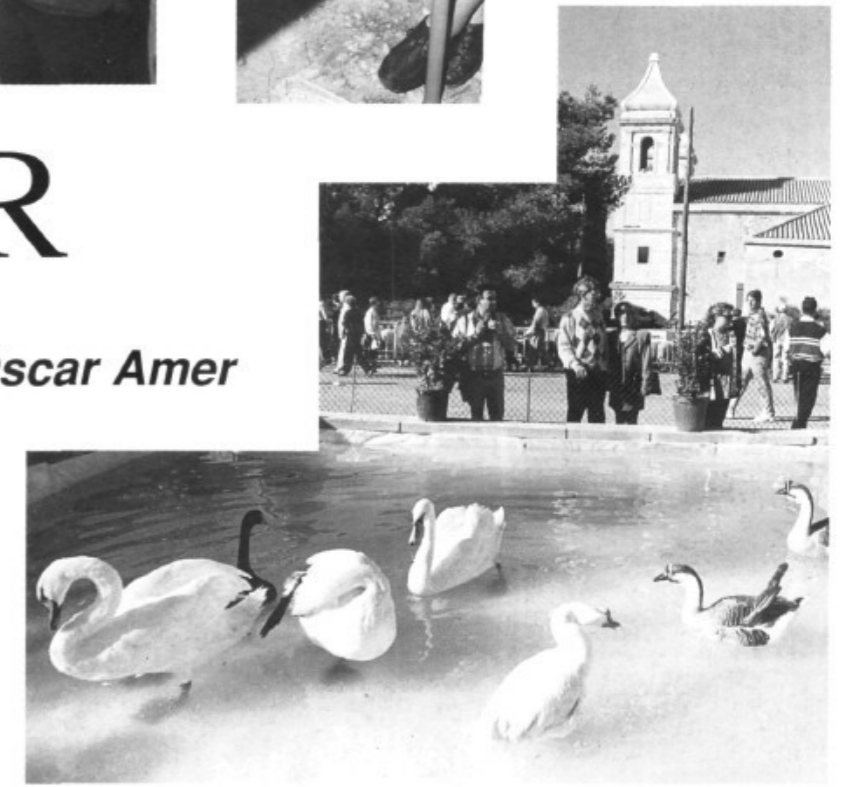
Mestre d'obres

I^A FIRA DE TARDOR

Fotografia T. Aguilar

Disseny Oscar Amer

Caça

El cabaneter Daniel Moreno, guanyador del campionat de caça local amb ca

El passat dia 17 de novembre es celebrà el campionat de caça local amb ca organitzat per la Societat de Caçadors de Pòrtol. El guanyador d'aquest campionat va a ser el cabaneter Daniel Moreno Pineda. En segon i tercer lloc els portolans Miquel Cirer i Xisco Comas de can Neo.

A les vuit del matí es concentraren a la teulera de mestre Miquel de Pòrtol tots els participants, després de berenar s'anomenaren les respectives parelles (formades pel caçador i el corresponent jutge) i es donà el sus al campionat. El requisit més important per aconseguir el primer lloc era obtenir el màxim de punts.

Aquests punts es donen segons la peça caçada i per arribar al control abans de les 13'30 h. Tot aquell participant que arribàs després de l'hora marcada es consideraria fora de control i per tant no podria optar a cap puntuació. En cas d'empat de punts guanyava el caçador que arribava més

Llavors i Llegums

Germanes Serra, C.B.

Casa Fundada en 1920

Carrer de l'Oli, 3 - Telèfon 71 53 22
PALMA DE MALLORCA

Es Siurell

Cafeteria
Hamburgueseria
Tapes variades

Nicolau Cotoner, 9
Tel. 79 79 38 - Sa Cabaneta

prest al control. La Junta directiva de la Societat de caçadors va estar molt satisfeta tant per la participació, que fou d'uns vint-i-sis, com pel desenvolupament del mateix campionat. Al final del campionat una vegada fet el recompte de peces caçades es donà una puntuació a cada un i es va fer l'entrega de premis. A part del premi dels participants també es va fer entrega als sis jutges dels primers classificats. L'anèctoda destacada del campionat la donà el fotògraf de Pòrtula que quan va tenir tots els caçadors i jutges col·locats amb les peces capturades no va tenir rodet...

La Junta Directiva de caçadors insisteix

en demanar als seus socis que col·laborin dipositant les anelles de les peces caçades a la bústia destinada a tal efecte que està al local social (Cafè Es Cine). Així la Junta Directiva podria dur un millor control dels animals destinats al seu repoblament. Sense aquesta col·laboració és difícil dur a terme aquesta labor de repoblament ja que no es pot tenir un control eficaç dels animals amollats en el vedat, tudant una tasca d'ajuda amb la gran despesa que això comporta. La Junta vol agrair anticipadament la suposada col·laboració dels socis.

T.

Breus esportius

Natació. Els nedadors Marc Florencio i Teresa Fullana, d'Es Pont d'Inca Nou i Es Pont d'Inca, han estat inclosos a instància de la F.B.N. dins el programa amb vistes a la Universiada 99 que es celebrarà a Palma. Per això s'ha creat un nou club anomenat Universiada Palma 99 amb els millors nedadors de les Illes.

Per altra banda Teresa ha estat seleccionada per la F.E.N. per participar a un stage a Andorra del dia 2 al 8 de gener del 1997.

Handbol. Des de l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament organitzaren la presentació dels equips d'Handbol que prendran part en la temporada 96/97. Així mateix dies després 27 hi hagué una exhibició dels alumnes de l'Escola municipal d'handbol de Marratxí.

Atletisme. El marratxiner Miquel Nadal, de Nova Cabana, ha estat elegit president de la Federació Balear d'Atletisme. Enhorabona.

Ciclisme veterà. Arnau Comas de Pòrtol no va poder revalidar el seu títol de campió d'Europa a les darreres trobades celebrades a Palma, però no és desmereixedor el 13è lloc que hi aconseguí. Enhorabona!

GUÍA de SERVEIS

60 22 20
79 78 70

Diumenges i Dilluns tancat

Avinguda Antoni Maura 69 Es Pont d'Inca Tels 60 10 01

ESPECIALISTES EN ARTICLES DE MUNTANYA, CAMPING, ESQUI I ESCALADA

ES REFUGI

"Si ens parles de Marratxí o de Pòrtula tindràs descompte"

Via Sindicat, 21, pati interior (Antic edifici del Sindicat Forà)
Tel. 71 67 31

Ja nedam

Amb el rerafons del desig, la imaginació, la creació i el somni neix Ja nedam, una publicació que cerca per damunt de tot esser un mitjà expressiu i comunicatiu de les inquietuds culturals dels joves.

Ha arribat l'hora de nedar, de crear, de fer de l'art i l'opinió un element bàsic per introduir-se en la realitat que ens envolta.

Ja nedam vol ser una revista on pogueu reflectir les vostres creacions, hi haurà articles d'opinió, poesia, dibuix, còmic, fotografia, música, cinema, relats breus. En definitiva, tot el que vosaltres ens faceu arribar, perquè sou vosaltres, els joves (i parlem d'esperit), els que ens ajudareu a fer aquesta nova publicació.

Doncs, ja ho saps, si vols ser membre actiu d'aquesta revista necessitam la teva col·laboració. No et tallis i fes-nos arribar qualsevol línia, qualsevol idea o opinió que necessiti fugir cap a l'exterior. Pot ser sigui una beneitura? Doncs serem beneïts i disfrutarem de ser-ho.

Els beneïts s'endisen on els àngels no s'atreveixen a trepitjar.

(Bob Dylan).

Tot el que ens vulgueu fer arribar, enviau-mos-ho a una d'aquestes adreces. Si no voleu que surti el vostre nom indica-ho devora amb un pseudònim.

Ja Nedam

C/ de ca'n Putxet, 8 - 07141 Sa Cabaneta.

C/ Pius XII, 6 - 07141 Sa Cabaneta.

C/ Verderol, 25 - 07009 Sa Cabana
o al Fax 79 74 36 (A l'atenció de Ja Nedam)

II cursa popular San Silvestre, Marratxí 1996

Reglament

Es Figueral 31 desembre 1996 a partir de les 16'30 h.

Tothom està convidat a córrer i a berenar, però només hi haurà premi per als empadronats a Marratxí

Carreres i categories

Masculins-Femenins de 6 a 9 anys....500 metres.

Masculins-Femenins de 10 a 13 anys...800 metres.

Masculins-Femenins de 14 a 17 anys...1500 metres.

Veterans/es i posteriors de 40 anys....1500 metres

Prova llarga. Es Garrovers- Es Figueral...4900 metres

Categoria masculina i femenina de 18 a 39 anys.

Premis

Vencedors

1er classificat.....1 indiots

2on i 3er classificats .....1 pollastre

Vencedor de la prova absoluta.....1 porcella

2on classificat.....1 indiots

3er, 4art, 5è i 6è classificats.....1 pollastre

Els premis no són acumulables.

Organitzada per la Federació d'AA.VV. de Marratxí.

Patrocinada per l'Ajuntament, Àrea d'Esports.

Hi col·laboren: Policia Local, Comercial Bargar, Taulers Alesa, Comercial Montycarrera (Font Vella), A.V. Es Figueral, A.V. Es Garrovers, Escorxador Avícola Balear, SYP, Pòrtula, Ferreteria Mateu, Kas-Pepsi, Embotits Palma-Cárniques mallorquines, Panificadora Panima, Limsa.

Antoni Juan Amengual
(Gestor - Assessor - Agent)

COMPRA }
VENDA } **FINQUES**
LLOGUER }

Camí de n'Olesa 74 A
Tel. / Fax: 60 27 54 Sa Cabaneta

LIMSÀ

Licors Mallorquins S.A.

C/ Licorers, s/n
Tel. 60 44 88; Fax 60 47 02
Polígon de Marratxí

El transport del Pla de na Tesa

Sr. Miquel Bestard
Responsable de transports Ajuntament de Marratxí.

Benvolgut senyor,

Fa quasi dotze anys que som veïnada del Pla de Na Tesa. Aquí ens hem fet una casa i ens sentim part del poble malgrat que el meu fill vagi a un institut de Palma i jo faci feina a l'Institut Antoni Maura, situat al Polígon de Llevant. Per desgràcia, la salut no ens ha acompanyat gaire i jo tenc un greu problema visual que m'impedeix menar cotxe i el meu marit va morir acaba de fer un any. Fa cinc anys, quan vaig començar a utilitzar els transports públics, disposàvem d'un autobús pràcticament cada hora, i curiosament això m'ajudà a conèixer millor els veïnats i a sentir-me més integrada. En menys d'un any, la companyia Ramis ha rebaixat el seu servei dues vegades, i els seriosos problemes de transport que tenim la meva família i jo ens han fet plantejar-nos el fet de traslladar-nos de casa. Tanmateix, em resistesc a deixar la meva casa i el meu jardí, aconseguits amb tants d'esforços, per anar a tancar-nos a un pis, i només desig que passin tres anys perquè el meu fill pugui tenir cotxe i alleugerar el nostre transport.

Des que som veïna de Marratxí pag puntualment els meus impostos, fins i tot n'he pagats amb qualche recàrrec injust, i crec que això em dóna uns certs drets. Agraesc la piscina de la qual he pogut gaudir aquest dos darrers estius, però m'agradaria, sobretot, no haver de venir cada dia a peu des de Son Ferriol. El meu fill de vegades pot venir amb un veïnat, per sort, perquè si no ha de venir des del Pont d'Inca carregat amb una maleta plena de llibres. Gràcies a aquest mateix veïnat no arriba cada dia tard a l'institut, perquè, em voleu dir a quina hora s'arriba amb un autobús a les 7'45? I per tornar? L'autobús de les 13'15 només deu servir per anar a passejar, perquè, i els qui pleguen a les dues o a les tres? Tampoc no n'hi ha els dissabtes horabaixa perquè els al·lots puguin tornar cap a casa. No som l'única persona descontenta. Sent parlar un i l'altre, Alguns majors anaven a Palma amb autobús per la comoditat, per les dificultats d'aparcament. Per anar a l'institut, tots els al·lots tenen problema, i els pares treuen el cotxe, com tots els altres. La majoria de poblacions promocionen els transports públics: estalvien energia i contaminació i afavoreixen el tracte humà i la solidaritat. Al Pla de Na Tesa, com més en llevaran, menys usuaris tindran.

No he volgut fer una instància perquè volia fugir de la concisió imprescindible d'aquest tipus d'escrit. Volia explicar el meu cas personal, que supòs que no deu ser l'únic, i demanar als responsables quina és la ideologia de l'ajuntament respecte a aquest tema dels transports públics.

M'agradaria rebre resposta.

Atentament, **Catalina Bonnin**

L'oci a Sa Cabana

Sr Director

A la revista Pòrtula del mes d'octubre es publica la queixa d'un "gran nombre de joves d'edats compreses entre els 14 i 24 anys", sobre les mancances d'un lloc adequat "on puguin reunir-se i desenvolupar les seves activitats tant culturals com esportives i d'oci". Com que la queixa va dirigida als responsables de Cultura de l'Ajuntament, volem comunicar-li que, tant des de l'Àrea de Cultura com des de la Serveis Socials, estarem encantats de poder atendre totes les seves demandes i inquietuds.

D'altra banda, també volem manifestar-li que no hi ha constància manifesta d'aquestes queixes a cap de les Àrees abans esmentades i que a les noves instal·lacions de l'àrea de Serveis Socials, Sanitat i Medi Ambient disposam d'uns locals on hi estan realitzant distintes activitats les associacions legalment constituïdes que, explícita i oficialment ens ho han sol·licitat.

Quedam a la seva disposició per completar qualsevol informació relativa a aquest tema i volem agrair-li anticipadament les molèsties que es prendrà per tal de fer públic el nostre oferiment, en la forma que consideri més apropiada.

Sebastià Alou Vicens
Regidor delegat de l'Àrea de Serveis Socials
Marratxí, 31 d'octubre de 1996

Temps de Nadal

Nadal de bon dematí,
quan he obert la finestra,
la blancor d'aquesta nit,
plorava a damunt l'herba.
Així i tot, l'astre Rei,
guaitava sa tímidesa,
i perquè Jesús és nat,
s'ha vestit d'or i tendresa.
I aquell ocell que tremola,
perquè avui molt de fred fa,
per cantar la bona nova,
ja he 'turat el seu volar.
Embadalida jo veia,
la blancor el sol i l'ocell,
i davant tanta bellesa,
donava gràcies a Déu.

A tots voltros vos vull dir,
amb el cor damunt la mà,
UN BON NADAL VOS DESITJA
na Rosa Company Pizà.

RESPOSTA A ANTÒNIA CANYELLES

12 de novembre 1996

Com a president de l'Sporting Sant Marçal, FC, em consider amb l'obligació de contestar la carta publicada a la revista Pòrtula el mes de novembre i signada per Antònia Cañellas, per puntualitzar les falsetats escrites contra el nostre club, amb la intenció d'atacar una altra persona.

En primer lloc, vull deixar-li ben clar, que l'Sporting Sant Marçal, F.C. té dret a presentar-se a qualsevol concurs o subhasta que cregui oportú i recordar-li que tant el camp de futbol com la piscina no són propietat de la seva família, sinó del poble.

Que l'Sporting Sant Marçal, FC, ha rebut de l'Ajuntament una subvenció similar a la dels darrers anys, quan no hi havia el C.D. Marratxí, per tant no entenem la discriminació de què parla.

Que per atacar a les persones no utilitzi l'Sporting Sant Marçal, F.C i no el confongui amb l'Escola de Futbol. Qualsevol que llegeix la carta pareix que han ressuscitat el C.D. Marratxí, per anar en contra del nostre Club, ja que dona a entendre que la plantilla no basta per dos. Potser amb un sol Club bastaria.

Per acabar, tant la gent que formam l'Sporting Sant Marçal, F.C., com jo mateix, no volem encetar cap polèmica, ni anar en contra de ningú, sols seguir treballant com els darrers dotze anys perquè els nins i joves del nostre terme tinguin una oportunitat més de practicar l'esport. No ens movem per cap benefici personal, sols volem que aquests nins i joves puguin jugar a futbol en les millors condicions esportives i higièniques.

Atentament

Joan Cañellas Creus

President de l'Sporting Sant Marçal, F.C

Pep Nigorra
Problemes de l'Esport a Marratxí

Si a la passada edició d'Espòrtula exposava els problemes de l'esport de Marratxí, l'abandonament, la manipulació i l'abús de poder dels responsables de l'àrea d'Esports de l'Ajuntament de Marratxí, uns responsables d'esports que decideixen on s'ha de practicar cada una de les modalitats esportives.

Un exemple evident dit pel regidor d'esports és que en aquests moments al polisportiu de Sa Cabana no es pot practicar la modalitat del bàsquet, per què? perquè al regidor d'esports i companyia els va passar pels penjarolls traslladar les cistelles de bàsquet al Pla de Na Tesa, amb el conte que la pista multiús del polisportiu de Sa Cabana no reuneix les condicions necessàries per a practicar aquest esport.

Jo, Pep Nigorra, li vull donar les gràcies, perquè en poques paraules vostè me dona la raó, si la pista multiús del polisportiu Sa Cabana no reuneix les condicions necessàries és que amb el que costà és una "xapussa" municipal, però vostè sap que la piscina municipal de Sa Cabana quan es fan nets els filtres surt l'aigua pels sobreeixidors de les dutxes, vostè sap que a la piscina municipal d'Es Pla de Na Tesa perd aigua i el bar està mal situat, vostè sap que els vestidors del camp de futbol de Pòrtol estan que poden per l'olor que surt pels sobreeixidors de les dutxes, vostè sap que al polisportiu d'Es Figuerol no hi ha força suficient per encendre tots els llums, vostè sap que la pista d'Es Pont d'Inca Nou està feta una porqueria. Vostè podria explicar quina instal·lació esportiva reuneix les condicions necessàries per a la pràctica de l'esport a Marratxí? Jo sincerament crec que a Marratxí no funciona res en el tema d'instal·lacions ni vostè al front de l'Àrea d'Esports.

Pep Nigorra
Varis veïns de Sa Cabana es queixen per l'actitud del delegat d'esports de l'Ajuntament de Marratxí.

El passat dia 1 de novembre tengué lloc un accident de trànsit on es veren implicats un ancià i un ciclomotor. El fet succeí al carrer de sa Cabana, al pas peatonal, situat davant del forn "Luís Blanco". Quan un ancià en companyia del seu nét es disposava a creuar el primer fou copejat per un ciclomotor conduït per una jove. L'ancià quedà mal parat, amb un fort cop al cap i una ferida per on rajava bastanta sang.

Varis veïnats ajudaren a l'ancià i a l'al·lota, mentre uns altres cridaren a l'ambulància i a la policia local.

És de destacar la rapidesa dels serveis sanitaris però tot el contrari ocorregué amb la policia local que no va fer acte de presència. Però el més curiós és que a la voravia d'enfront hi havia el regidor d'esports, que no tengué la dignitat d'interessar-se pels ferits, detall observat per varis veïnats, que no comprenen com un càrrec públic tenguí tanta sang freda.

ALS QUINTOS I QUINTES DEL 77

Ja se'ns ha acabat la nostra quintada, i ara passam el relleu als Quintos i Quintes del 77. Volem animar-vos a continuar amb aquesta festa tan peculiar i significativa. Sabem que vos hem deixat el llistó molt alt i que vos serà molt difícil superar-nos però ens conformam que ho faceu com nosaltres... És broma, al·lots!!! Tirau endavant que no vos n'empenedireu; vos desitjam molta de sort com a nova quintada i donam el més sincer agraïment a tots els que heu participat de la nostra festa.

Quintos i Quintes de Pòrtol 1996

Amiguisme en la contractació de monitors i socorristes de les piscines municipals

El grup municipal del Partit Popular a l'Ajuntament de Marratxí vol denunciar la política de contractacions o selecció dels monitors i socorristes de les piscines municipals. A una pregunta referida a aquest tema i que demanava: "Quin procediment s'havia seguit?" i si "S'ha fet publicitat o convocatòria perquè els joves interessats del terme hi poguessin accedir?", la resposta de l'equip de govern fou la següent: "És un contracte menor. És prou conegut per tots perquè es realitza fa molts d'anys i s'han tengut en compte les instàncies presentades".

Aquesta resposta i vist el contingut de l'expedient de l'any 95 ens dóna la raó per afirmar que la contractació d'aquests joves és un exemple de l'amiguisme, enxufisme i tracte de favor de l'anomenat Equip de Govern de l'Ajuntament de Marratxí.

Tenim dades referides a l'any 1995 que així ho demostren. Crèiem que amb les adjudicacions de les piscines, aquest problema quedaria resolt, però la resposta per escrit que hem rebuda confirma que es fa lo mateix.

- És un contracte menor: L'any 95 pagaren 4.281.606 pessetes a monitors i socorristes. (pecata minuta)

- A l'expedient no consten: ni criteris de selecció, ni selecció, ni publicitat.

- Totes les factures presentades foren escrites per la mateixa persona i lletra (a l'àrea de cultura?). Moltes sense lletra de NIF.

- La retenció de l'IRPF va a compte de l'Ajuntament afegint el que s'havia de descomptar, per exemple: 117.647 pessetes i quedava tallada rodona 100.000.

- La inspecció de Treball va obrir investigació o expedient a l'Ajuntament o al manco ho va requerir per irregularitats en aquests tipus de contracte.

- Sis dels monitors o socorristes no aportaren a l'expedient de 1995 l'acreditació dels seus coneixements. Entre ells un fill del regidor Miquel Coll i dos fills del regidor Sebastià Alou, ambdós del PSOE.

Per esser adjudicatari d'un contracte menor, també s'ha de justificar la solvència tècnica i professional i estar al corrent en el compliment de les obligacions tributàries, és a dir d'alta com autònom en aquest cas.

Volem fer una crida als joves interessats de Marratxí perquè vagin a la Federació Espanyola de Natació o la Creu Roja Espanyola i demanin informació per obtenir les acreditacions de socorrista i monitor de natació.

I una vegada obtinguda, presentin la corresponent instància a l'Ajuntament demanant poder esser seleccionat com a monitor o socorrista per l'any 97. Ja que poder obtenir un extra de 100 o 150 mil pessetes ha d'estar a l'abast de qualsevol jove del nostre municipi.

Aquesta és la informació que hauria de donar l'Ajuntament i no respondre "És prou conegut per tots"

El portaveu municipal

Cabòries literàries

Títol: La prisió de la libertad.

Autor: Michael Ende.

Editorial: Alfaguara. Alfaguara literaturas. 357

Edició: Primera 1993. Madrid.

Planes: 212

Preu: 1800

Traducció de Genoveva Dieterich

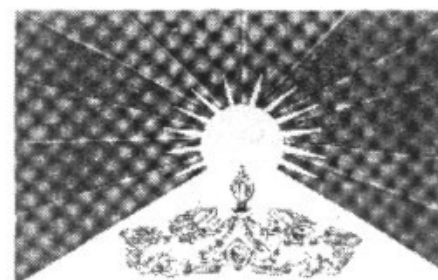
Viatge al món de fantasia.

Ende és un dels grans genis de la literatura contemporània fantàstica. Dues de les obres que l'han conduït a aquesta posició de privilegi literari són la conegudíssima "La història inacabable" i "Momo". A més a més Ende ha conrat el camp de la literatura infantil i dels contes, en moltes ocasions fantàstics. "La prisió de la libertad" és un aplec que ho demostra sobradament.

El més gran mèrit d'aquest autor és que amb unes històries completament inversemblants manté l'atenció del lector fixa sobre les planes del llibre que es devora a un ritme veritablement frenètic. És com si Ende jugàs a obrir una porta a la nostra pròpia imaginació, deixada de banda durant tants d'anys, i deixar que el lector experimenti amb aquesta sensació nova que és la lectura del llibre. L'autor proposa, el lector disposa dins la seva pròpia llibertat mental.

Si us agrada la literatura fantàstica no podeu deixar perdre aquest llibre. Com és normal algun dels contes pot ser que no us acabi de fer, però també conté algunes petites joies del gènere. Per altra banda s'ha de senyalar que l'edició ha estat molt ben cuidada per Alfaguara, seguint la marca de la casa. Un llibre per recordar que encara queda un món de fantasia, un llibre per recordar un gran home: Michael Ende.

Sebastià Bannasar

Tibet

DRETS HUMANS

TIBET Lliure

JA VÉVEN EL REIS!

Des de Pòrtula vull donar ple suport a la figura dels Reis d'Orient, que puntualment cada any ens visiten, i que darrerament pareix esser que estan una mica en crisi.

No és que tenguí res en contra de Santa Claus. Esper que Sant Nicolau em perdoni per voler potenciar des d'aquí la figura dels Reis Màgics. La bondat d'aquest sant en vida, sempre preocupat pels infants i treballant per fer-los regals, té ja la seva recompensa: per una banda, ell ha aconseguit la categoria de Sant, i per l'altra la major part dels països occidentals li escriuen fidelment cada any milions de cartes al seu refugi del Pol Nord escandinau. Crec que no es pot queixar, el planeta l'estima molt, i tothom el coneix. A més té el privilegi de visitar les llars la mateixa nit de Nadal, amb el que es troba amb un platet dels millors menjars de les festes, escalfapanxes encesos, cases decorades de fresc i plenes de calcetins vermells esperant esser omplerts. Surt també a moltes pel·lícules, i l'any passat va sortir la seva imatge a totes les llaunes de coca-cola.

No conec amb gaire profunditat la figura personal dels Reis d'Orient. L'únic que sé és que cada any jo escric una carta, i que ells

em duen alguna de les coses que hi he escrit. Què més puc demanar? Per tant, crec que ara em toca a mi sortir en la seva defensa, perquè crec que estan en crisi. Crec que els Reis d'Orient visiten només els països de la Mediterrània occidental cristiana, i per tant, són poques les terres que sol·liciten les seves gràcies. A diferència del seu company Sant Nicolau, ells quasi no surten a les 'pel·lis', ni a les llaunes de coca-cola, ni són coneguts a molts països... Es veu que Santa Claus ha llegit una mica més que ells de relacions públiques, publicitat... i això li ha donat els seus fruits: de cada vegada, hi ha més mallorquins, (i també altres habitants dels països veïnats) que són infidels als Reis i s'han posat a escriure-li les seves cartes. Sant Nicolau va vestit de color vermell, i, sobre tot això, arriba abans que els Reis, ja se sap, Santa Claus vola, i els Reis van en camells... Crec que no està gens bé que per màrqueting o per cobdícia de tenir els regals abans, es cometi la indecència de deixar de confiar en els Màgics d'Orient.

A tots nosaltres ens correspon ressuscitar la imatge dels Reis. És responsabilitat nostra, perquè si nosaltres els abandonem, a qui duran els regals? Deixaran d'existir? Es

dedicaran a alguna altra cosa? Imagin que no, perquè ells, des de la seva visita al Nin Jesús, ara fa més de dos mil anys, varen descobrir que la raó de la seva existència, la seva vocació i sobre tot, per ordre del Nadó adorat, és fer una mica més feliços els infants del món, i de passada també, els seus pares i parents. Perquè no hi ha adult més feliç que aquell que veu un infant feliç, i un infant feliç és el més feliç que hi pot haver en el món.

Sant Nicolau té ja molta fama, i sobre tot, molta feina. A nosaltres ens toca fer encara més nostres els Reis de l'Orient. La seva existència depèn de nosaltres, i la nostra felicitat, i la de molts d'infants, depèn d'ells. A més a més, ells ens fan les festes de Nadal una mica més llargues, i sobre tot que les acabem amb una mica més d'alegria, l'alegria que provoca no el rebre regals, sinó el fer-los, perdó!, l'escriure cartes molt llargues i d'amagat en nom dels nins i nines. Fent-los feliços, nosaltres ho serem també una mica més. És la Màgia dels Reis d'Orient. Feis que no s'acabi mai!!!

Gabriel Àngel Vich i Martorell

Boires entintades Política lingüística (i III)

"Resolución. En quanto esta duda mando, se executen los despachos, como se propone en ellas; previniendo se procure mañosamente ir introduciendo la lengua castellana en aquellos pueblos". (Resolució del rei Felipe V de Borbó, de l'11 de setembre de 1717, citada per Francisc Ferrer a "La persecució política de llengua catalana", Edicions 62, Barcelona 1986).

Aquesta gens innocent instrucció del rei Felipe V, anava dirigida a la Ciutat i el Regne de Mallorca, i de llur efectivitat no cal dubtar-ne, puix d'aquella "traça" que aconsellava el monarca espanyol, se n'ha derivat la situació lingüística actual. Eren les conseqüències i les represàlies per la Guerra de Successió, però no les úniques. El Decret de Nova Planta que signà Felipe V, suposà l'homogeneïtzació dels territoris de la monarquia borbònica sota les lleis, el sistema polític, els criteris econòmics i la llengua de Castella, després de l'abolició i derogació dels furs, privilegis, pràctiques, costums, exempcions i llibertats dels territoris vençuts per la força de les armes. Precisamentenguany, la Fabrica Nacional de Moneda y Timbre ha encunyat una moneda de cinquanta pesetes amb l'efígie de Felipe V de Borbó.

Tanmateix aquesta homogeneïtzació no

va ser un fet casual o esporàdic; anys enrera, sota el regnat d'un dels darrers monarques de la Casa d'Àustria, ja hi havia hagut intents de sotmetre els territoris de la confederació catalano-aragonesa a les lleis i costums castellans, sense gaire èxit, per cert, tot i els esforços polítics i militars del comte-duc d'Olivares i els intel·lectuals de Francisco de Quevedo.

No cal anar, però, al segle XVIII per comprovar el nivell de sotmetiment de la llengua catalana. Encara no fa tants anys, en el període que ara anomenem "transició", un polític espanyol dubtava públicament de la validesa de la llengua catalana per seguir estudis universitaris. No massa anys abans d'aquestes declaracions, no era permès inscriure un nadó al registre civil amb el nom en català, tampoc no es podien enviar telegrams en català, ni posar nom català a una embarcació o a una marca comercial o industrial.

Tots aquests són recordatoris que ens haurien de servir per reflexionar sobre la realitat actual. Hom podrà dir que tot el que s'ha esmentat abans està actualment superat i tendrà raó, però precisament el més important és adonar-nos que, tot i haver superat determinades prohibicions a l'ús de la nostra

llengua, encara estam massa lluny de la normalitat i que si algú ens vol vendre la idea que ja hem tocat sotre lingüístic, la realitat és que encara estam ben lluny de ser un país normal.

Veritablement hi ha qui sembla interessat en presentar la nostra realitat lingüística presidida per dues llengües, una de poderosa, inevitable i insubstituïble, i una altra -la nostra- un objecte delicat d'ús familiar, local o aill-provincial, on ambdues conviuen en una situació de normalitat. Però la "normalitat i la convivència" no són reals, des del moment que una de les llengües gaudeix d'un àmbit de domini i l'altra està absolutament sotmesa i limitada.

Tantes prohibicions i limitacions a l'ús del català a la nostra terra durant tants segles, han provocat en la nostra consciència col·lectiva la idea que per poc que tenguem ja és suficient i que necessàriament hem de ser un poble bilingüe, idea aquesta -com altres prejudicis lingüístics- que hem de superar per tal de consolidar la nostra identitat, i la millor manera de fer-ho és reintroduir de forma constant, progressiva i democràtica el català d'allà on ha estat arraconat de forma tan sistemàtica com injusta.

Antoni Roca

Món femení

Quan la dona en el llunyà Afganistan ha estat proscrita pels fonamentalistes islàmics talibanesos de treballar fora de casa, estudiar i mostrar-se en públic sense estar completament tapada, els trist destí d'una part dels cinc-cents milions de musulmanes que existeixen al món -per les que no hi ha cap futur més que la procreació- pareix trucar de bell nou les nostres consciències. Fins i tot als països més rics, com Aràbia Saudita, hom les prohibeix conduir vehicles de motor i el seu analfabetisme, per a què educar-les? arriba al 75%. A Egipte, aquest paradís turístic tan proper, el 80% de les nines (el 95% a les zones rurals) pateixen la brutal ablació del clitoris en un macabre ritual, com a "mètode per garantir la seva castidat abans del matrimoni". L'acte de la mutilació se sol dur a terme amb una fulla d'afaitar; la manca d'higiene i les hemorràgies són un escapament cap a la mort d'aquestes pobres al·lotetes.

La dona occidental és el pol oposat. Estudia en proporcions cada vegada més grans, essent en nombre i qualificacions superiors a l'home. I en tots els camps de l'activitat humana -fins i tot als perillosos vols

orbitals- demostren, des de fa molts d'anys, la seva capacitat, entrega i coratge. Per exemple l'aviació.

Si el naixement de la navegació aèria es produeix un 17 de desembre de 1903, amb el famós vol de Wilbur Wrihth a Kitty Hawk-Carolina del Nord, EE.UU., les dones, pocs anys després, comencen a volar aquells folls xirmes, essent una jove francesa de 24 anys, Elise Deroche, la primera en obtenir el 1910 el títol de pilot (el primer aviador espanyol fou l'enginyer Benito Loygorri Pimentel, el 30 d'agost del mateix any). Però "poques tenen el valor d'Helene Dutrieu que gosà a desafiar l'opinió volant sense corsé"...

El maig de 1930 es realitzà als Estats Units el primer vol comercial del món amb personal de cabina femení. La talla requerida no ha de sobrepassar l'1'58 m., doncs, l'avió, un Boeing-80, té un estret passadís central i baixa altura. El paper d'aquelles joves, no majors de 25 anys, és múltiple: "verificar que les butaques de vimet estiguin ben aferrades al terra, vigilar que els passatgers ni llancin cap objecte per les finestres... i evitar que no confonguin la porta del lavabo amb la de sortida. Amb una gran capa verda fosc,

una jaqueta creuada de botons daurats i una falda de llana verd clar, les dames de l'aire ajudaven en terra als mecànics a empènyer els avions fins a l'hangar. El seu sou: 125 dòlars al mes.

Un fet poc conegut. La decisiva contribució dels pilots femenins a la segona guerra mundial (1939-1945). El "Ferry Command" americà i l'Air Transport Auxiliary (ATA) britànic traslladaren 321.000 avions des de les fabricues als seus diferents punts de destinació. Missions perilloses, sense ràdio i a vegades amb mapes incomplets. Sense descans i amb qualsevol temps. Evitaren així que els seus companys, els pilots militars, abandonassin els camps de batalla per realitzar aquest treball.

I aquí, els centenars de belles tripulants de cabina, amb residència o interessos a Mallorca, són un magnífic exemple d'iniciativa, independència femenina, meneres exquisides i afany de progrés. Una digna ambaixada illenca d'indubtable atractiu allà on vagin. Mentre, a d'altres països, milers de joves són esclavitzades i mutilades amb excuses religioses vàries.

José L. Montesinos

UNA PORTOLANA A LES JORNADES DE PERRUQUERIA

El passat diumenge dia 10 de novembre assistírem la meva companya i jo, a les XXV Jornades de perruqueria de Lluís Llongueras que tengueren lloc a Barcelona.

Lluís Llongueras va venir amb la idea d'ensenyar-nos la nova moda de tardor-hivern de l'any 97.

Els dos temes més tractats varen esser el color i el tall que, junts, ens donen l'estil.

Definint les tres coses:

L'estil: El donam nosaltres. La nostra tendència l'orientam cap a una elegància informal, de línies simples però a la vegada creadores, que ens remunten una mica als anys 70.

En resum, un estil molt nou i juvenil, però adaptable a totes les edats.

El color: Aquesta temporada s'erigeix en protagonista. Rossos molt clars i radicals, vermells courenc, que marquen un toc interessant, negres foscs que endureixen i marquen les faccions; tot sols o acompanyats de reflexos, marcats

i metxes amples i estratègicament col·locades marquen la moda més nova i atrevida.

El tall: Per primera vegada el cabell llarg perd importància i el curt esdevé l'estrella de la temporada. Melenes curtes amb volum i molt despuntades, talls irregulars a les puntes que donen mobilitat.

Cal remarcar que els homes tengueren el seu protagonisme dins les jornades. Amb una gran importància per la raó que hi ha també nous estils i productes específics per a ells.

En definitiva, creim que amb les novetats que ens ha aportat l'assistència

a les jornades podrem oferir a les nostres clientes i als nostres clients un estil nou però personal i la comoditat que proporciona un tall ben fet.

Volem recordar-vos que a partir del mes de desembre hi haurà un tiquet jove pels menors de 21 anys.

Mari Mayrata

Una medicina ontològica per l'home que esperam (I)

Text de la conferència de inauguració de l'Escola de Salut de Marratxí)

Vull agrair la vostra presència per quan, el públic fa possible que poguem parlar els que creim que tenim qualche cosa a dir.

Per què aquest títol? És de suposar que quan qualcú dóna una conferència damunt un tema és perquè el coneix i hauria de començar per definir allò del que va a parlar, malgrat tot, jo crec que és un mal costum començar per la definició, ben al contrari, seria exposar el tema i que fóssiu voltros mateixos els que trobàssiu la definició.

Home: en sentit d'ésser humà = varó+dona, mascle+femella, masculí+femení.

El metge general sap un poc de tot, l'especialista sap molt d'un poc i el superespecialista sap quasi tot de quasi res. El cirurgià sap poc però cura molt, l'internista sap molt però cura poc i el psiquiatra ni sap ni cura.

La medicina, com totes les ciències, ha seguit l'evolució de la història de l'home i amb l'evolució hi estan subjectes les revolucions.

Una revolució és un bloc de pensaments que romp amb els anteriors i els dóna la volta. De 21 grans revolucions analitzarem les 4 darreres.

Segle XVII 1a R- Revolució de la raó, René Descartes 1596-1650. Descartes o Cartesius, el seu nom llatí, en el seu llibre "Discurs del mètode" arriba a una fórmula en la qual diu que l'acció de pensar és, en

realitat, l'esser. Cogito ergo sum. Des de l'edat mitjana es creia que la raó d'esser de l'home era Déu. Ell li dóna la volta i diu "el que fa que l'home sigui home és el seu propi pensament". Més tard Martí Heidegger dirà "existir fa l'home" i definirà l'existir com estar aquí per arribar a esser, fixau-vos que li ha donat la volta una altra vegada.

Per a Descartes (raó = pensament) l'home amb la raó dóna sentit a la seva pròpia vida. Tot allò que es pot raonar és vàlid, el que no, no ho és. Això va donar origen al racionalisme i la medicina s'enganxa a aquest tren i surt la medicina

racionalista o experimental que serà la base de la medicina científica. Un experiment és allò que repetit amb les mateixes condicions dóna els mateixos resultats. Tal cosa va fer que s'adoràs la intel·ligència i es postergassin els sentiments. La medicina des d'aleshores funciona amb la part masculina del cervell que correspon a l'hemisferi esquerre que té al seu càrrec: la lògica, el raonament, el càlcul matemàtic, l'anàlisi, lo diferencial, lo proporcional, lo experimental, el llenguatge precís, les idees concretes. Processa la informació d'una forma seqüencial, lineal, lògica i analítica. És la part racional del nostre cervell, a ell pertany el món de la ciència. Dóna llum però no dóna calor.

El Cartesianisme enlaira la matèria i desprecia l'esperit. Separa l'esperit del cos i el torna al dualisme maniqueu (raó <> sentiment) i considera el cos com una màquina, dóna origen a la medicina mecanicista. El cartesianisme va causar una autèntica revolució espiritual.

Les revolucions, com les fruites madures, cauen al mateix temps malgrat no siguin del mateix arbre.

Segle XVII 2ona R- Revolució Cosmològica, Galileu Galilei (1564-1642). Són coetanis. Galileu descobreix que la terra no és el centre de l'univers. La terra no està envoltada per la immensitat d'astres sinó que és un astre més dins la immensitat de l'univers i ni tan sols és de primera categoria. Revoluciona el pensament i molesta a l'Església, i el condemna. "Terra autem in aeternum

MAYO

Formación y Servicios

CENTRE D'ESTUDIS PROFESSIONALS MAYO

C/ Reina Maria Cristina 29
Tel. 20 69 95 20 53 77 Fax 29 27 63
Palma

AVIACIÓ

Simulador al propi centre
Escola autoritzada per la D.G. d'Aviació Civil
* T.C.P's (Auxiliars de Vol)
* Curs de renovació de llicències de vol
* Tràfic i Operacions

CURSOS INICI GENER '97

- Programa Amadeus (imprescindible per treballar a agències de viatges i companyies aèries)
- Accés a la Universitat per a majors de 25 anys
- Tràfic i Operacions (Departament terra aeroport. Gran demanda per ampliació aeroport)
- Idiomes: Anglès, Alemany, Rus. Distints horaris i nivells.

estat" la terra està eternament allà mateix com a centre de tot l'univers, i Galileu la descentrà i ho va pagar amb l'excomunió, el treuen dafora de la comunitat. La medicina, que tenia una gran part d'astrofísica, perd terreny.

Segle XIX 3era R- Revolució biològica, Charles Robert Darwin (1802-1882) L'home no és una creació aïllada per ell mateix sinó que és un graó més de la cadena de l'evolució (Darwin parlava d'adaptació, no d'evolució). L'home és un escarabat evolucionat, una moneia intel·ligent. Un animal més a l'escala zoològica. En medicina comença l'experimentació animal, la vivisecció, que arribarà fins als trasplantaments.

Segle XIX 4ta R- Revolució antropològica, Sigmund Freud (1856-1939) La consciència no és el centre de l'home sinó que està suportada pel subconscient que a més a més representa les 9/10 parts de la persona. Jung hi afegirà el subconscient col·lectiu. El subconscient és la bodega on s'hi va aficant tot allò que no ens agrada, que ens estorba, que no entenem. Per a conèixer l'home s'ha de conèixer el subconscient i neix la medicina psicoanalítica: la psicoanàlisi.

Aquestes 4 grans revolucions han deixat una petjada inesborrable dins l'home i dins la medicina per quant resulta que

1er. L'home no és centre de si mateix dins la consciència

2on. No és una creació espontània per si mateix sinó una conseqüència d'una evolució.

3er. La casa que habita no és centre de l'univers.

4art. Déu no és el que li dona sentit sinó la raó.

A l'home li han caigut els pilars que

l'aguantaven i es tambaleja. Els sistemes de pensament i la concepció del món sofreix, des d'aquestes revolucions, una inversió total. L'home des d'aleshores té la impressió que no hi ha seguretat en lloc on poder refugiar-se i es tambaleja, però abans de caure, encara pega un darrer crit:

Segle XX 5ena R- Revolució intel·lectual Paris, 1968. Volem lo impossible. La joventut diu que no a tot i en acomiadar-se de l'anterior, ho maleeix i d'aquesta manera es condemna a començar de bell nou (Heràclit, "el poble que s'oblida de la seva història està condemnat a repetir-la"). La part positiva de tot això és que, la joventut se n'ha adonat que els camins vells ja no passen. La joventut no sap el que vol, però sap una cosa: L'home de demà no serà l'home d'avui.

Aranguren 1967, "La joventut europea": Els joves no saben el que volen però saben el que no volen.

Jacques Monod, "L'atzar i la necessitat" L'home, a la fi, sap que està tot sol dins la immensitat indiferent de l'univers, el seu projecte, igual que el seu destí, no estan escrits a cap part.

Albert Camus, "L'estranger" L'home és un foraster dins casa seva.

Jean Paul Sartre, "Huit clos" L'home és una passió inútil, un turment. L'infern són els altres.

Ja a primers d'aquest segle l'Home posa la seva fe i esperança en el progrés. Amb el progrés l'Home arribaria a dominar-ho tot, fins i tot a dominar el ser de l'Home, perquè l'Home fa a l'Home i l'Home serà el que l'Home vulgui. Des de llavors ha confiat plenament en la tècnica i segueix esperant-ho tot d'ella. La tècnica és increïblement poderosa. Però en el

centre de la tècnica ens trobam amb una sorpresa: La bomba atòmica -que recentment ha sacsejat la terra a llocs tan idíl·lics com Mururoa i Fangataufa-. La bomba atòmica, mitjançant la tècnica té capacitat per destruir i acabar amb ca nostra de tots i a lo millor i a lo pitjor no tan sols no ens assabentam. A més a més les deixalles radioactives dormen com un càncer subcutani i no sabem què fer-ne.

Estam també a l'era de la comunicació que ens ha duit a la incomunicació de la comunicació (telèfons mòbils, internet, TV, etc).

Encara hi podem afegir l'aparició del monstre dels cent caps, em referesc a les multinacionals que es van engolint amb fam devoradora les restes d'un país, que si bé n'hi hauria per a tots, no basta si uns en menjan molt més que els altres.

La Humanitat necessita un altre cop d'un canvi, la primera sensació que l'Home sent és un desengany, sobretot a la joventut que no té estructures on recolzar-se ni un futur on hi vegi una solució. Noltros parlam de crisi, però la joventut la viu, i no oblidam que la humanitat, com els arbres, creix per brots joves.

Com viu la medicina aquest esfondrament de la humanitat?

Demanau-ho als metges de capçalera, especialistes o psiquiatres. Els medicaments que més es venen a Espanya i a tot els països del primer món són els antidepressius. Prozac: el medicament que més doblers ha donat a guanyar a tots.

Com ha traduït la medicina l'avanç de la ciència representat per la tècnica? i Què pot fer la medicina davant l'esfondrament de l'Home que no sigui només receptor antidepressius?

(continuarà)

Joan Terrasa

Bones Festes i Bon Any us desitja

Autoscola Kalet

CAMIONS, AUTOCARS I REMOLCS

ES RAFAL
47 39 77

PALMA
46 77 04

ES PONT D'INCA
79 48 93

UN POC DE TOT

Per **CORREU** ens assabenten que:

L'Ajuntament d'Inca va lliurar el VII CERTAMEN DE PINTURA DIJOURS BO. Sa Nostra convoca els Premis literaris MIQUEL ANGEL RIERA de poesia i narrativa. Termini, 31 de gener.

Durant el mes de novembre va tenir lloc a Cornellà la MOSTRA DEL COMIC i el XII Concurs de Comics.

PUBLICACIONS REBUDES:

DADES BALEARS 1993.

Conselleria d'Economia i Hisenda. Govern Balear, 1996. Recull que contempla des del Medi Natural fins a l'Administració local, passant per climatologia, estructura de la població, població activa, renda provincial, agricultura, ramaderia, forestal, pesca i caça, indústria, mineria, energia, turisme, transports i comunicacions, banca, comerç, sanitat, ensenyament, moviment corporatiu i sector públic. Íntegrament en castellà.

EL DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC A LA MEDITERRÀNIA DURANT EL SEGLE XX.

Institut d'Estudis Balears, 1995.

Recull de ponències i comunicacions corresponents a les XII Jornades d'Estudis Històrics Locals, celebrades a Palma el desembre de 1994. S'hi poden trobar textos relacionats amb l'impacte del turisme a la mar Mediterrània, la rururbanització a Mallorca, l'oferta ferroviària i l'excursionisme, la platja des Trenc, el turisme il·lenc a inicis del segle XX, el Carst, el turisme del segle XXI, l'aeroport, els espais lliures dels barris turístics de Palma, l'ús litoral a la costa nord, la despesa turística, la incidència del turisme a l'opinió pública, la platja d'arena de sa Ràpita i la planta hotelera a la badia d'Alcúdia.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES:

D'entre les revistes associades a **PREMSA FORANA DE MALLORCA** rebudes destaquem:

COANEGRA, 137 (Santa Maria del Camí, IV 96) Hi trobam un article sobre Merano amb una foto de la portolana Margalida Mairata realitzant un servei d'estètica.

L'ESTEL, 335 (15 III) A la secció "Davallen" hi llegim: "Martí Serra, batlle de Marratxí (PSOE), per fer col·laborar l'ajuntament amb el "Dia de Andalusia" a sa Cabaneta [sic], organitzat per la gran superfície forastera Alcampo i el Centro Cultural Andaluz de Mallorca.

FELANITX, 2992 (11 V). Un diari en català, d'Antoni Roca. El 2994 inclou Compte enrere, del mateix autor.

SA SELLA, 44 (Sencelles, IV-V 96) A un article de Miquel Amorós Montserrat intitulat "Qui és la dama blanca?" llegim "Sol aparèixer als boscos deshabitats. Sortint de Sa Cabaneta cap a Pòrtol, a l'esquerra del camí, on hi ha son

Caulles. És el primer pinar que hi ha dins la possessió, on s'hi fan uns esclat-sangs boníssims. Segon conten les gents se l'hi ha vista en segons quines nits. És una funesta missatgera, ja que quan apareix d'entre les ombres, fosques, i els arbres, com una ombra clara i lleugera, llavors qualcú del poble morirà. No necessàriament però el que l'ha vista. Sembla que vengües a cercar l'ànima de l'home que morirà i ha d'atravesar el portal de la mort. Anuncia la mort perquè ella, en certa manera, és la mort".

ACCIÓ SOCIAL, 20 a 23 (CIM, III a VI 96). En el 20 trobam l'actualització del padró de Mallorca, corresponent al primer de gener del 95. Marratxí havia augmentat en 625 habitants, en tenia 15.275 i ocupava el sisè lloc després de Palma, Calvià, Manacor, Inca i Llucmajor (aquest amb 20.237 habitants).

S'AEROPORT, 14 a 17 (III a X 96).

L'ALCORA AVUI, 186 a 190 (III a VIII 96).

BUTLLETÍ INFORMATIU DEL CENTRE CATALÀ DE ROSARIO, 137 a 139, 141, 142 (Argentina, III a VIII 96).

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS, 50 a 57 (VII, VIII 96). El 52 recull la resposta del conseller de Sanitat, Bartomeu Cabrer, a la pregunta presentada pel diputat Francesc Triay relativa a la problemàtica dels residus de l'escorxadador de Carma a Marratxí. Diu: "L'establiment a què fa referència la pregunta ha cessat en la seva activitat com a escorxadador des del dia 2 d'octubre de 1995".

El 53 inclou la resposta de la Conselleria d'Hisenda a la pregunta del diputat Francesc Quetglas relativa a com pensa la Societat Balear de Capital Risc retornar el crèdit de 360 milions de pessetes amb el que va avalar un préstec a "Bon Sossec S.A.". Diu: "En funció de les desinversions es plantejarà una ampliació de capital com a possible compensació de crèdits total o parcial".

En el 53 hi trobam la resposta del conseller de Sanitat a la pregunta presentada pel diputat Pere Sampol relativa a la venda fraudulenta del perfum adulterat Flor d'Ametller. Diu: "A les inspeccions efectuades pels serveis de la Direcció Gral de Sanitat i Consum, tant a les periòdiques com a les provinents de reclamacions o denúncies, no s'ha detectat elaboració o venda de perfums adulterats, a què fa referència la pregunta, es continua la investigació de productes cosmètics amb finalitat de detectar qualsevol anomalia".

LA CABANA, 83, 84 (La Fatarella/ Tarragona, 1er trim, 2on trim. 96).

CÀMERA CLUB SABADELL, 114, 115 (I a VI 96).

COMUNICACIÓ LLUC, 59 (IX-XII

95). Dona notícia de la visita al santuari, dia 6 de setembre, d'un grup de persones majors de Pòrtol i també del rector d'Es Pont d'Inca, mn. Jaume Rovira.

El dia 17 de setembre dedica una ressenya a la Pujada de Marratxí a Lluc, amb 1800 persones.

El 12 d'octubre informa de la visita de 180 feligresos de Sant Marçal amb el seu rector, mn. Gabriel Ferrer.

Dia 12 de novembre pugen a Lluc "els membres d'un nou grup social de Marratxí que han vingut a passar un dia aquí plegats".

Finalment, el 5 de desembre és el torn dels alumnes de La Salle d'Es Pont d'Inca.

HORTAVUJ, 79, 80 (Barcelona IV, VII-VIII 96).

LLEGIR, 10, 11 (Mallorca, IV, V 96). El 10 inclou una entrevista a Hèctor Hernández i articles sobre Biel Mesquida com a escriptor del mes, la VII Setmana del Llibre en Català, Paula Serra, Menjar de Rondalla i tota una sèrie de comentaris de llibres.

LLUC, 791 (I-II 96). Dedicat el dossier a l'edició a les Balears; diverses editorials responen un qüestionari sobre el tema: Miquel Font, Mediterrània, Leonard Muntaner, El Tall i Nura.

MIRALL DE GLAÇ, XLI-XLII (Terrassa, IV 95). Edició de les Cançons de la llum salvada, d'Agustí Bartra.

PAL DE PALLER, 112, 113 (Sant Andreu de Llavaneres, III a VI 96).

PANORAMA (Barcelona, III a IX 96).

ES REPICÓ, 33 a 35 (Llubí, III a VIII 96).

RONÇANA, 181 a 183 (La Vall del Tenes, I a VII 96). El 183 dedica un espai a Maria Pau Janer.

SANT ANDREU DE CAP A PEUS, 387 a 392 (IV a IX 96).

LA SOCIETAT (Xixona, I-II, III-IV, V-VI 96).

SOM-HIL, 211 a 215 (El Malgrat, IV a IX 96).

S'ULL DE SOL, 68 a 72 (Alaior, IV a VIII 96). El 72 és dedicat a les festes de Sant Llorenç.

VACARISSES, 332 a 337 (IV a IX 96).

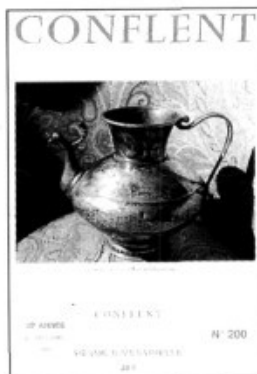
VIA FORA!! 50 (Ripollet, Primavera 96). Parla del feminisme de la solidaritat, de la dinàmica cultural en desenvolupament, i de la construcció social de la pobresa, entre d'altres qüestions.

VIMBODÍ, 88, 89 (II, IV 96).

EL 8-5-5, 54, 55 (Sant Quirze de Besora, III a VI 96).

XIPRERET, 182 a 186 (L'Hospitalet, IV a IX 96).

B.-

CONFLUENT, 200 (Prades, III-IV 96). Parla de Laurent Llaurençou, artesà decorador de metall, de mobiliari religiós i de campanes, de la Verge de la Figa, de diverses ermites, i de l'economia i societat de Vernet-les-Bains entre 1840 i 1914, entre d'altres articles.

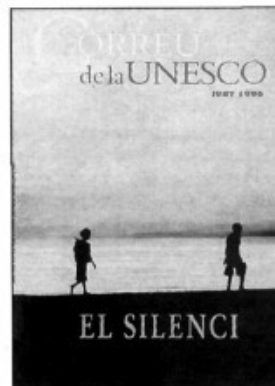

EL CORREU DE LA UNESCO, 211 a 213 (Barna, V a VII 96). El 211 és intitulat genèricament "Aprendre a aprendre. Una educació per al segle XXI". El 212 té com a tema "El silenci". El 213 és dedicat a un tema mundialment extès i que ens toca de ben a prop: la corrupció.

DELTA LLOBREGAT, 199, 201, 202 (El Prat, IV, VI, VII 96).

ESTELA, 1099 a 1103 (Calella, IV a IX 96).

LA FEMOSA, 163, 164 (Artesa de Lleida, III a VI 96).

TAULA PARADA

"La Balenguera misteriosa, com una aranya d'art subtil, buida que buida sa filosa, de nostra vida treu el fil. Com una parca bé cavila teixint la tela per demà. La Balenguera fila, fila, la Balenguera filarà."

(Himne de Mallorca)

UN DINAR DE NADAL

Entremès

Ingredients (per persona): mig ou bullit, un poc de tonyina en conserva, una tallada de cuixot, una tallada de xorís, una cullerada d'"ensaladilla", dues cullerades de maonesa, dos espàrrecs blancs en conserva, mitja tomàtiga, dues talladetes de pastanagó bullit, dues fulles de lletuga, olives negres, sal.

- Es serveix dins un plat pla per persona, cuidant que tot quedi ben compostet i adornat.

Consomé de gallina

Ingredients: gallina, uns ossos de vedella, àpit, porro, ou bullit, crostons petits de pa fregit, oli, sal.

- Feis un bon brou amb la gallina, els ossos de vedella, un poc de sal, àpit i porro i colau-lo ben calent.

- Dins una escudella per persona posau-hi el brou, uns trossos de la gallina bullida fets bocinets, unes tallades d'ou bullit, un parell de crostons i sal al gust.

- Es serveix ben calent.

Indiota farcida

Ingredients: una indiota, mig quilo de carn picada, dos ous bullits, juevert, pebrebó, nou noscada, pinyons, molla de pa, castanyes senceres bullides, prunes negres sense pinyol pansides, pomes, patató, cebes, llet, vi sec, oli o saïm, sal, salsa de magrana.

- Buidau i rentau la indiota, eixugau-la amb un pedaç i la salau un poquet a fi que prengui el gust.

- Obriu-li bé la panxa per poder farcir-la.

- Agafau mig quilo de carn picada, dos ous bullits, un poquet de juevert, sal, pebrebó, nou noscada, pinyons, una molla de pa mullada amb llet, un tasset de vi sec, cinc o sis castanyes senceres bullides i un parell de prunes negres sense pinyol pansides.

- Amb tots aquests ingredients feis com si fos una pilota grossa i l'aficau dins la indiota.

- Quan la tengueu ben plena cosiu la panxa i col·locau la indiota dins una rostidora o una greixonera.

- Per damunt posau oli o saïm i als costats unes cebes fetes trossos grossos i unes pomes pelades senceres.

- L'aficau dins el forn ben calent i quan estigui un poc daurada passau a mitja temperatura o foc lent unes tres hores, més o manco segons la grossària de l'animal.

- Heu de vigilar les pomes que couran més aviat, per això

s'han de treure abans.

- Se serveix feta trossos, un poquet d'indiota i un poquet de farciment, acompanyat de patató fregit i salsa de magrana.

Llet d'ametla

Ingredients: ametlles, sucre, escorça de canyella, pell de llimona.

- Capolau o feis triturar les ametlles com fan a Pòrtol o a altres pobles per Nadal.

- A la llet resultant mesclauhi sucre al gust, canyella i pell de llimona, i feis que bulli diversos una hora, remenant-ho sovint per que no vessi.

- Tant es pot servir freda com ben calenta.

Ametles "Garrapinyades"

Ingredients: Ametlles, sucre, aigua.

- Posau la mateixa quantitat d'ametlles que de sucre. Jo pos un tassó gros d'aigua, per un d'ametlles i, també, un de sucre.

- Col·locau-ho dins una olleta de test o d'alumini al foc, esperau que es begui tota l'aigua i es vaig formant com un serradís. A partir d'aquest moment no deixeu de remenar-ho, sentireu petejar les ametlles i tot el sucre s'anirà aferrant en forma de grumolls.

- Tot d'una treis-ho de l'olla i deixau refredar les ametlles "garrapinyades" ben separades dins una palangana.

- Es mengen fredes.

"De consells no en vagis fart, i tu pren la millor part."

- Si teniu la pell molt seca, al sortir del bany podeu posar-vos un oli que venen a les farmàcies i perfumeries.

- Quan vos pinteu les ungles si voleu que s'eixuguin més aviat submergiu les mans dins aigua ben freda.

Francisca Juaneda

Perfil

Rafel Crespí i Ramis

En Rafel va néixer a Pòrtol el 16 de gener de 1961, ara si no fallen els comptes té 35 anys.

Viu de forma intermitent a Pòrtol i s'hi estableix de manera definitiva a partir de 1988.

Està casat amb na Margalida Rosselló i és un gran pare de família de dos menuts.

És llicenciat en filologia catalana per la Universitat de Barcelona, el 1984, i exerceix com a professor a l'Institut Berenguer d'Anoia a Inca.

Temps lliure... en té poc, i el poc que té el dedica a fer feina al camp i a escriure. A part d'això, en Rafel conta, que les afeccions que té la gent normal al seu temps lliure, per ell, són part de la seva feina, anar al teatre o llegir formen part del seu modus vivendi i per això no les inclou dins aquest apartat.

Té molts de hobbies. Tants que no els pot enumerar tots. Hi ha tantes coses que li agradaria fer que no hi ha temps per poder-les fer. Li agrada anar per la muntanya, pescar, fer fubito, jugar amb l'ordinador...

Va amb bicicleta a l'estiu, també feia un poc de futbol, però ara l'ha hagut de deixar per canviar a un altre esport que ell anomena "canviar bolquers" del seu fill petit. Segueix el futbol de primera i el Mallorca i també el ciclisme, especialment el Tour i el Giro.

Mira poca televisió, molt poca de fet. Tan sols veu alguns informatius per estar assabentat del que ocorre pel món i qualche partit de futbol. Recorda però que abans d'haver-hi les televisions privades una sèrie de comentaristes deien que la televisió pública era dolenta perquè no n'hi havia de privades que li fessin la competència. Ara que hi ha les privades veu com la televisió pública per tal de no perdre audiència encara és pitjor que abans.

Dins la cuina li agrada tot, el calamars farcits, una bona paella... però és un dels plaers que ha de començar a mesurar perquè té la sang alta.

La seva principal virtut és la sinceritat i la constància.

Com a defectes creu que és una persona que sol donar una mala primera impressió, no

sol caure bé a la primera, com ens conta ell, i a la llarga això li ocasiona estereotips que després li són mals de llevar.

Li és difícil dir el seu motiu d'orgull, no es considera una persona orgullosa. Està orgullós de tot el que fa, d'esser professor i escriptor i de..., no vol dir amb això que cregui que fa les coses bé, però en paraules seves: "si no ho faig perfecte al manco ho faig digne".

Li agradaria que el recordassin com un home que fa fer tot el que podia i si no va fer més és perquè no va poder. Que el recordassin amb la idea que fa les coses pel poble, perquè tot funcioni millor, pel proïsme.

No té cap experiència impactant, però ens assegura que és perquè encara estan per venir. Tal vegada viure cada dia sigui també una experiència impactant.

La seva gran il·lusió és convertir-se en un escriptor de primera dins dels Països catalans, reconegut per tot arreu i arribar a veure la seva obra traduïda.

Admira tota aquella gent que des del seu camp fa feina amb honestedat.

La seva escala de valors recull aquest principi d'honestedat, que posa en primer lloc seguit de la sinceritat i la solidaritat.

De la política pensa que és necessària. Hi ha d'haver política perquè és una manera d'evitar que el poder es centri en una sola persona, evitar un govern de pocs per a molts. El que passa és que els polítics solen tenir mala fama, se sol degradar el món polític pels escàndols.

Creu que el principal problema de Marratxí és Marratxí mateix, falta saber qui som, d'on venim i on anam...

De **Pòrtula** li agrada que surti cada mes i en català, no hi veu cap problema greu, llevat de la paginació, però ens recalca que no té gaire importància.

Sobre la Vetlada

"Interessant però curta; això és el que em va semblar. M'agrada discutir, xerrar i confrontar opinions. Ara encara matisaria algunes coses que vaig dir. Fou agradable i m'agradà perquè em deixaren xerrar. Molt bé".

CBE.-

CLINICA DENTAL
PONT

D'INCA - SA CABANETA

Dres. Maria Alejandra Salama

Col. n° 351

Claudio D. Morán

Col. n° 359

Avda. A. Maura, 6

PONT D'INCA

Teléfono 79 40 36

C/ Oleza, 98

SA CABANETA

Tel. 60 23 11

Urgencias Tel. 60 30 97

Vetlades a Can Pere d'inca

Rafel Crespi, la política com a circumstància

La vetlada de novembre comptà amb la presència d'un personatge que no deixa indiferent a ningú. Rafel Crespi presenta dues facetes, la d'escriptor per una banda i la de polític per l'altra. Hi assistiren la subscriptora Catalina Oliver des Pla de na Tesa, el col·laborador Josep Lluís Pol i la seva acompanyant Nona Camps de sa Cabaneta. Cal destacar també la presència de Guillem Bosch de Pòrtol.

Va esser una vetlada atípica, gastronòmicament parlant. Les sopes mallorquines i unes olives trencades substituïren, en part, el típic sopar de pa amb oli que caracteritza les vetlades. I deim en part, perquè després del primer plat qualche llesqueta de pa acabà d'omplir el gavatx.

L'eix principal de la vetlada girava, en principi, entorn de la literatura, tot i que també es tractaren temes com l'ensenyament, la política o la llengua; qüestions, per altra banda, sobre les quals el nostre convidat té el seu particular punt de vista. Rafel Crespi intentà desmitificar el que ell anomenà "la llegenda negra", que envolta la seva figura. Sembla que li atribueixen "gestes" que mai no ha fet, però en canvi n'explica d'altres i en justifica els motius.

Però tornant al nostre eix principal, cal destacar la faceta d'escriptor del convidat, que ja ha publicat el seu tercer llibre. Als dos primers, Personatjes (sic) i Silencis, se'ns mostrà un autor amb una predilecció per la caricatura i l'humor per ensenyar-nos els seus personatges de ficció. El darrer llibre, Per què has

Rafel Crespi

vingut?, que encara no hem tengut l'ocasió de llegir, possiblement no ens deixarà tampoc indiferents.

És important advertir que Rafel Crespi volgué deixar clar com la llum del dia que la literatura és una de les coses que més el satisfà i que el seu pas per la política és circumstancial. Es declarà villalonguà i cità Gabriel Janer Manila com el seu mestre; la influència d'aquest gran escriptor va esser, segons pareix, decisiva, ja que va fer néixer la seva passió i el seu amor per la literatura.

Per altra banda, ironitzà una mica sobre la crítica literària. Trobà ridícul el fet que qualche crític li hagi atribuït influències d'escriptors anglesos que mai no ha llegit.

Sobre la poesia digué que li agrada si es fàcil d'entendre, encara que ha fet l'esforç d'assaborir autors la poesia dels quals precisa d'un guia que il·lumini el camí (o tenir un bagatge cultural excepcional) per entendre-la. Per aquest motiu es decanta per la narrativa.

La vetlada s'allargà, ja que Rafel Crespi té moltes anècdotes per contar i el temps, com sempre, es consumeix ràpidament, com una fulla de pi dins el foc.

Josep Antoni Calvo
Catalina Bestard

Dibuix: J.F. Gómez
Les aparences enganen

Hivern Cultural

Desembre de 1996

Divendres 13: Exposició col·lectiva "Obres sobre Paper". S'Escorxador, a les 20 h. Oberta del 13 de desembre de 1996 al 6 de gener de 1997.

Dissabte 14: Itinerari arquitectònic pel Districte I del terme municipal de Marratxí (Sa Cabaneta i Pòrtol) Sortida a les 9'30 h. a la Plaça de l'Ajuntament. Guia: en Xisco Tomàs.

Concert a càrrec de la Banda Municipal de Música. Església des Pont d'Inca, a les 20'15h.

Dimarts 17: Exposició d'Art Floral nadalenc a càrrec de Mònica Martínez Sampietro. Biblioteca des Pla de na Tesa, a les 20 h. Oberta del 17 al 14 de desembre.

Dimecres 18: Audiovisual "La gran travessa dels Pirineus". Local de Serveis Socials (Sa Cabana), a les 21 h. Hi col·labora el grup excursionista Els Xots.

Divendres 20: Exposició de Betlems. S'Escorxador, a les 20 h. Oberta del 20 de desembre de 1996 al 6 de gener de 1997.

Dissabte 21: Concert a càrrec de la Banda Municipal de Música. Església de Pòrtol, a les 19'45 h.

Dijous 26: Representació de l'obra de teatre "Poca Por" a càrrec del grup de teatre de Bunyola. Centre Cultural Es Cine (Pòrtol) a les 19 h. Hi col·labora el Consell Insular de Mallorca.

Divendres 27: Concert de Rock de grups locals. Centre Cultural Es Cine (Pòrtol), a les 21 h.

Dissabte 28: Col·lectiu d'Artistes Lírics: "Homenatge a Falla". Església de Sant Marçal, a les 20 h. Copatrocinat pel Consell Insular de Mallorca i amb la col·laboració de la Fundació Bartomeu March Servera.

Diumenge 29: Concert de les Joves Promeses. Convent de les Monges Agustines (Es Pont d'Inca), a les 2'15 h.

Gener de 1997

Dissabte 4: Representació dels Reis, a càrrec d'Amics des Pont d'Inca. Església des Pla de Na Tesa, a les 20 h.

Dilluns 6: Representació dels Reis a càrrec d'Amics des Pont d'Inca. Església des Pont d'Inca, a les 20h.

Centre Cultural "Es Cine" de Pòrtol Programació de pel·lícules del mes de desembre

Desembre

Dia 1:

a les 17'00 h. La brigada del sombrero.
a les 20'00 h. La brigada del sombrero.

Dia 7:

a les 21'30 h. Reacción en cadena.

Dia 8:

a les 17'00 h. Reacción en cadena
a les 20'00 h. Reacción en cadena.

Dia 14:

a les 18'00 h. Independence Day.
a les 21'30 h. Independence Day.

Dia 15:

A les 17'00 h. Independence Day.
a les 20'00 h. Independence Day.

Dia 21:

a les 21'30 h. Los últimos guerreros.

Dia 22:

a les 17'00 h. Los últimos guerreros.
a les 20'00 h. Los últimos guerreros.

Gener '97

Dia 5:

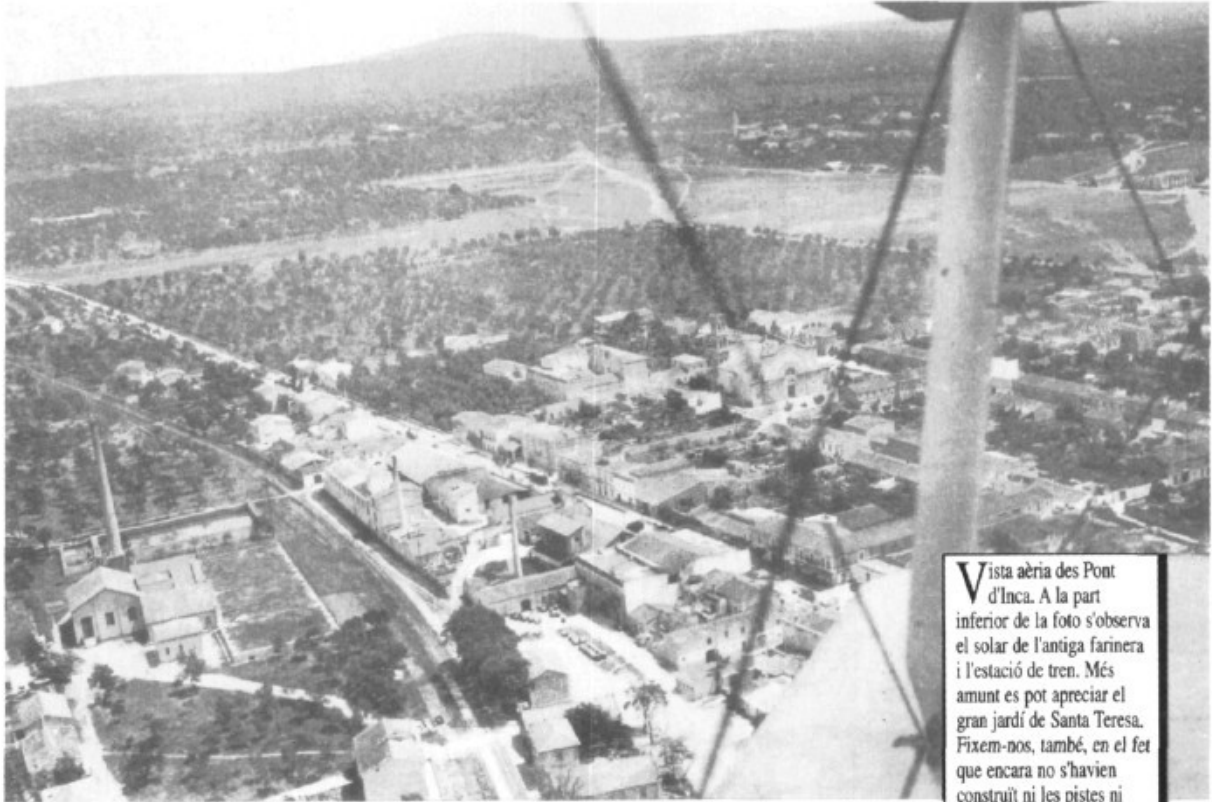
a les 17'00 h. Magia en el agua.
a les 20'00 h. Magia en el agua.

Dia 6:

a les 17'00 h. La carrera del sol.
a les 20'00 h. La carrera del sol.

L'organització es reserva el dret de modificar aquest calendari per raons externes de distribució de les pel·lícules o per projecció d'una més actual.

Ajuntament de Marratxí Àrea de Cultura i Educació.

Il·lustració de Desembre del calendari municipal

Vista aèria des Pont d'Inca. A la part inferior de la foto s'observa el solar de l'antiga farinera i l'estació de tren. Més amunt es pot apreciar el gran jardí de Santa Teresa. Fixem-nos, també, en el fet que encara no s'havien construït ni les pistes ni l'edifici de l'actual Son Bodel. (Artista: Ramon Rullós).

Burotejan

La guanyadora del mes de novembre ha estat n'Ester Payeras, de Sa Cabaneta, que pot passar per la redacció de Pòrtula abans del 15 de desembre a recollir la seva gorra dels Burots.

Jaume Pizà Vidal

Cada fotografia anirà acompanyada del nom, de l'edat i del telèfon del participant i també d'una frase sobre la foto.

Venga! a què esperes? Remou els calaixos i envia'ns la foto més divertida que trobis.

Grup d'animació infantil "Burots" 60-25-70 / 79-76-58

Aquí teniu alguns dels Burots fa uns anys. El mes que ve hi podiu sortir voltros.

I a partir d'ara "Foto Burots" Teniu fotografies divertides?

Nins i nines, segur que dins els vostres calaixos teniu fotografies amagades de festes, aniversaris, excursions, acampades, comunions...

Si es així ha arribat l'hora que surtin d'aquests amagatalls i vagin ràpidament abans del dia 15 de cada mes a un dels següents llocs:

- *Redacció de la revista Pòrtula. Pòrtol
- *Escoleta Infantil "Butzetes",
Sa Cabaneta
- *Autoescola Kalet. Es Pont d'Inca

Publicarem totes les fotografies que ens arribin i, a més a més, entraran en el sorteig de les gorres dels "Burots".

Normes

Les fotos han de ser de nins o nines, individuals o en grup, menors de 14 anys.

"Uep! Ara ja n'he vist un que cerca fotos per dins el seu calaix!"

"Consu, saps qui serà el pròxim BUROT que enviarà una foto?"

"Ei, Burotets, a la una, a les dues, a les tres... Pa-taaaaa-ta!"

"Au, venga, Maria Antònia digues-los que facin via, que el temps s'acaba"

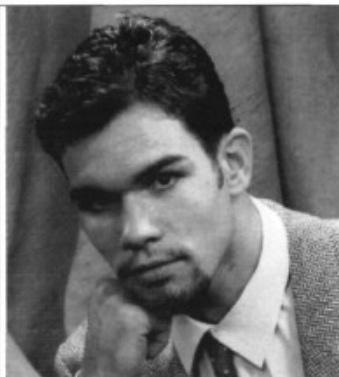
BONES FESTES, MARRATXI!

SI LA TEVA SOGRA QUEDA A DORMIR A CASA TEVA EL DIA DE CAP D'ANY: NO PASSA RES - QUE LA TEVA FILLA ARRIBA A LES 12 DE LA MATINADA DE NIT BONA: NO PASSA RES - EL PARE NOEL HA PERDUT EL TRINEU PER ARRIBAR TARD: NO PASSA RES - QUE A LA PÒRTULA NO HI HA CAP FOTO QUE NO S'AFIQUI EN GAVIM: NO PASSA RES - EL DIA DE NADAL ISABEL GEMIO ET DÒNA UNA "SORPRESA SORPRESA": NO PASSA RES - QUE SI EN BIEL MASSOT NO S'AFAITA LA SEVA BARBA: NO PASSA RES - QUE LA PÒRTULA NO ES VENGUI AL JAPÓ: NO PASSA RES - QUE BELL ART PERRUQUERS FACI UN ANUNCI QUE NO TENGUI RES A VEURE AMB LA PERRUQUERIA: NO PASSA RES - QUE AQUEST ANUNCI ESTIGUI GIRAT: NO PASSA RES-

NO PASSA RES!

Pel finestró

... tu també hi pots sortir!
 Envia'ns la foto que vulguis o posa't en contacte amb la redacció de **Pòrtula**.

Gabriel Roca, un dels models del perruquer Miquel Àngel.

N'Aina, darrerament actua com a secretària del batle.

Rafel Company, director de l'àrea d'urbanisme.

"Los Sinco Magníficos", o una cosa així, a la Fira de Tardor. N'hi ha de tot color, podeu triar.

Part -només part- dels funcionaris municipals durant un dels moments que feien vaga contra la congelació salarial.

Na Montse de la Plana amb algunes clientes a la seva botiga d'Es Pont d'Inca.

Pòrtula també fou present a la Fira de Tardor. L'Stand preparat per Tomeu i Antònia, ajudats per David, va tenir molt d'èxit.

La Verge i Sant Josep del Nadal d'Es Pla de na Tesa són na Magdalena Mates i en Tomeu Vich.

En Damià, de La Caixa de Sa Cabaneta, amb el delegat de zona, en Guillem Orfí.

M.I.J.A.C. D'ES PLA DE NA TESA

El grup recentment inaugurat de gent de gresca amb ànims de fer bulla i passar-s'ho bé. Algun dia ens hi acostarem perquè ens contin les seves divertides activitats.

Música Vist **A**

I.- D'un temps ençà es parla molt d'estudiosos de la Música, de recercadors, d'investigadors que graten dins els arxius musicals, els cors de les esglésies, les biblioteques, per tal de trobar algunes obres encara no descobertes, partitures arraconades des del seu estrene fa molts d'anys.

II.- Aprofitant l'avinentesa de la presentació a Palma de la sarsuela "Jugar con fuego" de Francisco Asenjo Barbieri voldria reivindicar la figura de tan il·lustre músic com a recercador, en certa manera fora de temps. Quan els corrents, les modes eren unes altres, Barbieri es presentà també com un dels grans estudiosos i recercadors de la Música Antiga espanyola.

Pere Estelrich i Massutí

Guia de Serveis

SERVEIS PÚBLICS	ACADÈMIES	CAIXES D'ESTALV	FORNS	PERRUQUERIES	TALLERS MECÀN.
Ajuntament de Mxi Centraleta, 78 81 00 Àrea de Cultura, 797624 Serveis Socials, Sanitat i Medi Ambient 794643 Urbanisme, 78 81 36/37 Ambulàncies , 061 Bombers CIM , 085 Cementeri , 79 51 66 Centre de Salut de Muntanya, 60 49 59 Creu Roja , 20 22 22 Dispensaris Mèdics Sa Cabaneta, 79 77 85 Es Pla de na T, 79 5180 Es Pont d'Inca, 79 4951 Pòrtol, 79 74 49 Escola de Ceràmica S'Escorxador, 79 73 82 Funerària can Pere Antoni , 62 01 29 Guàrdia Civil , 60 02 27 Jutjat , 79 78 72 Mercats Es Pont d'Inca - divend Pòrtol - dijous Sa Cabana - dimecres Parròquies Sant Alonso, 60 0173 Sant Llätzer, 60 02 31 Sant Marçal, 60 20 24 V. del Carme, 60 21 29 Polícia Local , 60 44 08 Pòrtula , 79 78 70 Protecció Civil , 218100	Owins - Es Pont d'Inca Tel. 79 57 81 AIRE Condicionat Refrigeració i Comfort Es Polígon, 60 42 12 ARMERIES Montserrat , caça / pesca Son Ferriol, 42 79 79 ARQUITECTES Gabriel Rosselló Es Pla d.Tesa, 794464 ASSEGUANCES Mapfre, Pere Ramis Sa Cabaneta, 79 79 53 Gesco , Es Pont d'Inca 60 11 63 - 908267523 AUTOSERVEIS Can Crosta - Pòrtol Tel. 60 22 59 BEGUDES Com. Montycarrera Es Polígon, 60 46 09 BELLESA Saló Maria Pòrtol, Tel. 60 29 18	La Caixa Es Pla de na T, 601428 Sa Cabaneta, 60 26 17 CAFÈS Es Cine - Pòrtol Tel 60 20 94 3JP - Ciutat Tel. 989 68 08 39 CONSTRUCTORS Ramon Oliver Sa Cabaneta, 60 22 44 COTXES, VENDA Citroën - Nissan Pòrtol, Tel. 60 21 50 DENTISTES Clínica dental Sa Cabaneta/Pont d'I. 60 23 11 - 79 40 36 ELECTRICITAT Instal·lacions Coll Pòrtol, Tel. 60 21 95 ESPORTS Es Refugi - Ciutat Tel. 71 67 31 Aquest lloc és per a la vostra oferta	Bon Jorn - Pòrtol De 7 a 14 h, 79 75 72 FOTOGRAFIA Prisma-Minimax Tel. 27 04 16 - 47 44 31 GESTORIES Antoni Juan Sa Cabaneta, 60 27 54 IMMOBILIÀRIES Marratxí Balear IMB Es Pont 'Inca, 79 54 11 Gestoria Antoni Juan Sa Cabaneta, 60 27 54 INFORMÀTICA PuntBak - Ciutat Tel. 75 72 80 NOTARIES Antoni Roca - Sa Cabaneta; Es Pont d'Inca (hores conving.) 60 22 85 ÒPTIQUES Moreno - Palma Tel. 28 09 08 PAPERERIES S'Estel - Pòrtol Tel. 79 74 40	Bell Art -Sta Maria d.C. Tel. 62 01 33 PNEUMÀTICS Son Ferriol Es Pont d'Inca, 79 5783 PODADORS Tomeu Català - Pòrtol Tel. 79 77 25 - 60 27 20 PUBS S'Estaca - Sta Maria del Camí, Tel. 14 07 87 QUADRES/MARCS Galeria Can Brahó Sta Maria, 62 01 26 RESIDÈNCIES Oasis (Tercera Edat) Can Pastilla, 26 01 50 RESTAURACIÓ Kalma - Mobles Sa Cabaneta, 79 79 03 RESTAURANTS S'Altell - Es Pont d'I. Tel. 60 10 01 S'Amagat - Pizzeria Pòrtol, 79 73 59	Tomeu Joan - Pòrtol Tel. 60 22 98 Automoció Joan Son Ferriol, 42 80 67 Cotxes Pòrtol-Nissan Citroën, 60 21 50 TAXIS Servei de taxis Tel. 62 01 29 URGÈNCIES MED. SOS Mallorca Tel. 727172 - 440444 VOLEU SORTIR EN AQUESTA GUIA? 60 22 20 79 78 70

Benvolguts subscriptors!

**Pel gener sortejam
UNA PEPA
I UN BALÓ DE REGLAMENT**

Per gentilesa de
Ferreteria Can Xic
de Pòrtol

(C/ Major, 103; Tel. 60 20 36)

hi haurà un/a subscriptor/a de **Pòrtula** que guanyarà una preciosa pepa i un fantàstic baló de futbol. La propera revista durà el nom de la persona sortada. Contactau amb la Redacció per poder retirar el premi.

Benvolguts subscriptors!

El sorteig, efectuat per ordinador, dels regals oferits per les entitats col·laboradores i cases comercials ha donat el següent resultat

DÈCIM DE LOTERIA (19 XII)
Sebastià Ginard Serra
Sa Cabaneta

CALENDARI '97 DE LA CAIXA

Rest. S' Altell
Es Pont d'Inca
Esperança Amengual
Palma - Son Ferriol
Miquel Amengual Pujol
Sa Cabaneta
Jaume Amengual Serra
Pòrtol
Antoni Bonjesús
Es Pla de na Tesa
Cafè Es Cine Pòrtol
Col·legi Santa Teresa
Es Pont d'Inca
Catalina Crespi Garau
Pòrtol
Caterina CrespiCanyelles
Pòrtol

2 ENTRADES PEL MALLORCA(29 XII)
Antoni Serra Marcé
Sa Cabaneta

CAMISETA DE LA CAIXA

Dana Alcover
Ciutat
Pere Bujosa i Redons
Pòrtol
Miquel Seguí i Morro
Benestar

PACK CERVESES SAN MIGUEL

Caterina Amengual B.
Portals Nous
Caterina Cabot
Pòrtol
Antoni Canyelles Salam.
Es Figueral
Maria Frau Riutort
Es Pla de na Tesa
Paulina Guillem
Son Ramonell Nou
Joan Mas Matas
Es Pla de na Tesa
Maria Ramis Cabrer
Ciutat
Guillem Ramis i Moneny
Es Pla de na Tesa
Maties Rebassa Hurtado
Es Pont d'Inca
Joan Roca
Pòrtol
Jaume Sastre Rigo
Pòrtol
Gabriel Valens Cerdà
Es Garrovers

Joan Frau Coll
Es Pont d'Inca
IMB/ Immobiliària
Es Pont d'Inca
Agustí Jareño Castillo
Sa Cabaneta
Miquela Lladó Vidal
Ciutat
Antoni Mairata Pòrtol
Pere Moyà, Sa Cabaneta
Antoni Oliver i Coll
Ciutat
Maria Palou Pòrtol
Antoni Patricio
Nova Cabana
Sa Cabaneta
Mª Montserrat Perelló
Pòrtol
Francesca Pizà Bestard
Sa Cabaneta
Josep Prats Palerm
Sa Cabaneta
Maria Rosa Puigserver
Pòrtol
Jesús Ramírez Vadell
Es Pont d'Inca
Joan Sastre Roca
Es Pont d'Inca
Margalida Torrandell
Sa Cabaneta

JOC TASSES 3JP
Joan Garau Pòrtol

2 ENTRADES CINEMA PÒRTOL

Miquel Aguiló i Pallicer
Es Pont d'Inca
Bar Ca'n Balo
Es Pont d'Inca
Antònia Bestard Ramis
Pòrtol
Cambra Oficial d.Comerc
Ciutat
Honorat Coll Quetgles
Sa Cabaneta
Rafel Crespi Ramis
Pòrtol
Cristina Gallardo Sagrera
Santa Maria del Camí
Miquel Angel Lladó
Ciutat
Maria Teresa Moyà Mas
Es Pla de na Tesa
Prisma-Minimax, Ciutat

Serv.PERRUQUERIA

Gabriel Capó i Serra
Pòrtol
Catalina Jaume Mojà
Sa Cabaneta
Guillem Simó Bonet
Pòrtol

ENSAÏMADA SYP

Antoni Benito
Es Pont d'Inca
Margalida Coll Amengual
Pòrtol
Guillem Parera Galmés
Es Pont d'Inca
Rafel Serra Tous
Es Pont d'Inca
Coloma Mª Torrandell
Sa Cabaneta

RODET 24 FOTOS I UN REVELAT

Pere Puigserver C.
Pòrtol
Josep Salom Mieras
Pòrtol

LLIBREJORNADES D'ESTUDIS LOCALS

Assessoria Marratxí
Es Pont d'Inca
Vicenç Escacena
Es Figueral
Angela Martínez
Es Pont d'Inca
Pere Ramis Amengual
Sa Cabaneta
Gabriel Salom Lull
Pòrtol

XAMPÚ I CREMA

Miquel Sureda, Pòrtol

LOT DOS LLIBRES

Sebastià Bover Mercadal
Sa Cabaneta
S' Estaca
Santa Maria del Camí
Familia Lumbreras Fdez
Pòrtol
Antònia Ramis Ramis
Sa Cabaneta
Antoni Salvà Canyelles
Pòrtol

Tots els premiats que passin per la Redacció rebran una medalla de la CEE del SYP i una participació de loteria de Nadal.

Els premis caduquen dia 20 d'aquest mes (el dècim, dia 17)

Es Pla de na Tesa
Sa Cabaneta

SYP
Servei i Preu
Distribucions
Mercat
60 42 42
Polígon de
Marratxí

Loteria / Primitiva
Bonoloto / 1-X-2
Aving Antoni Maura, 20 A
Tel 60 02 68 Es Pont d'Inca

Saló Maria

Albert Castell 21
Tel. 60 29 18
Pòrtol

"SA NOS TRA"

Obra Social
i Cultural

VETLADES A CAN PERE D'INCA

A la vetlada que farem el proper mes hi podrà assistir Xisco Tomàs, de Sa Cabaneta, com a subscriptor convidat. Els interessats en assistir adesiara a les Vetlades vos heu de posar en contacte amb el 79 78 70 per indicar el vostre nom i telèfon.

SORTEJAT EL BETLEM DE FIGURES DE FANG D'ANDREU I ANTÒNIA

En el sorteig efectuat per ordinador la sort ha correspost a **DOLORS BISQUERRA** d'Es Pla de na Tesa Enhorabona.

N'Andreu i n'Antònia, amb les seves figures, segueixen la tradició dels Bernadins de Sa Cabaneta.

T'interessa Marratxí...? ...T'interessa Pòrtula! No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44

Aquell temps!

Els pàrvuls de Pòrtol l'any 1981. El mateix any que neixia Pòrtula, ara en fa quinze. Aquesta gent ara té vint anys. D'esquerra a dreta.

Filera d'adalt: Josep Coll des Tancat, xx, xx, Miquel Coll de cas Mestre, la mestra Lina, Joan Serra "Arraconer", Margalida Tous, Guillem Ramis (+), Maria Josep.

Filera d'abaix: Mª Agustina Mestre, Dolça Manzano de son Pi, Antònia Mulet de cas Rugal, Cati Bisquerra de ca na Valenta, Eloi, Pristila, Maria Colom de ca na Santa, Victòria Mayrata de ca na Santa, Catalina Canyelles de can Crosta.

(Foto gentilment cedida per Cati "Bisqui".)

Pneumàtics *Son Ferriol*

A partir d'ara al vostre servei

Pneumàtics Son Ferriol a Marratxí.

Es Pont d'Inca. Antoni Maura, 85

Tel. 79 57 83

Si t'interessa Marratxí... t'interessa *Pòrtula*. No esperis més i subscriu-t'hi . Tel 79 78 70 / 60 31 44